

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dita Vaculíková

Analýza cestovního ruchu Olomouckého kraje

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Jana Pericová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Dita Vaculíková

Analysis of tourism in the Olomouc Region

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
Mgr. Jana Pernicová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autora/ky

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Mgr. Janě Pernicové za odborné vedení při vypracování bakalářské práce, trpělivost a vstřícnost. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří se mnou během zpracování bakalářské práce spolupracovali a poskytli mi potřebné informace.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá pohledem na současnou situaci cestovního ruchu v Olomouckém kraji. V bakalářské práci jsem se zaměřila na analýzu jedné z významných destinací cestovního ruchu. Struktura bakalářské práce se rozděluje na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá vymezením základních pojmů, které se vztahují k cestovnímu ruchu v Olomouckém kraji. Praktická část analyzuje potenciál cestovního ruchu v konkrétní turistické oblasti Jeseníky. Tato část obsahuje charakteristiku oblasti Jeseníky a zabývá se dotazníkovým šetřením, který je zaměřený na cestovní ruch v této oblasti. V závěrečné části práce jsou výsledky šetření shrnuty.

Klíčové pojmy

cestovní ruch, druhy cestovního ruchu, charakteristika, Jeseníky, Olomoucký kraj, turistická destinace, shrnutí

Annotation

This thesis deals with the current situation of tourism in the Olomouc Region. In my thesis I focus on the analysis of an important tourist destination in the Olomouc Region, Jeseníky. The structure of the thesis is divided into two parts: theoretical and practical. The theoretical part deals with the definition of basic concepts relating to tourism in the Olomouc Region. The practical part analyses the potential of tourism in the tourist area of Jeseníky. This section also contains the characteristics of Jeseníky and questionnaire, which is focused on tourism in the region. The last part of the thesis summarizes the outcomes of the survey.

Key words

tourism, types of tourism, characteristics, Jeseníky, Olomouc Region, tourist destinations, summary

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU OLOMOUCKÉHO KRAJE ...	10
1.1 Základní charakteristika Olomouckého kraje	10
1.1.1 Podnebí a klima.....	12
1.1.2 Poloha a geografické podmínky.....	12
1.1.3 Dopravní infrastruktura.....	13
1.2 Potenciál cestovního ruchu v Olomouckém kraji.....	14
1.2.1 Přírodní atraktivita	15
1.2.2 Kulturně historická atraktivita Olomouckého kraje.....	18
1.2.3 Ubytování.....	21
1.3 Podmínky pro turistiku a cykloturistiku	23
1.3.1 Cykloturistika v Olomouckém kraji.....	23
1.3.2 Trasy v mikroregionech	24
1.4 Letní a zimní turistika v Olomouckém kraji.....	24
1.4.1 Letní turistika	24
1.4.2 Zimní turistika	25
1.5 Vodní turistika v Olomouckém kraji	25
1.6 Návštěvnost turistických míst v Olomouckém kraji.....	26
1.7 Shrnutí potencionálu cestovního ruchu Olomouckého kraje.....	27
1.8 SWOT analýza Olomouckého kraje	28
2 TURISTICKÁ OBLAST JESENÍKY.....	29
2.1 Charakteristika oblasti Jeseníky.....	29
2.2 Potenciál cestovního ruchu v oblasti Jeseníky.....	32
2.3 Shrnutí turistické oblasti Jeseníky	36
2.4 SWOT analýza turistické oblasti Jeseníky	37
3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ K POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU TURISTICKÉ OBLASTI JESENÍKY	38
3.1 Výsledky dotazníkového šetření a jeho zpracování.....	38
3.2 Shrnutí dotazníkového šetření	49
ZÁVĚR	50
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	52
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK	55

ÚVOD

Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje zejména turistická zařízení poskytující ubytovací a stravovací služby, průvodcovské služby, dopravu, služby cestovních kanceláří, služby pojišťovací i služby informační. Cestovní ruch je, co se týče příjmů do státní pokladny, součástí národní i světové ekonomiky. Cílem je zajistit turistům jejich potřeby, které jsou v oblasti cestovního ruchu očekávány, a které jim zpříjemní služby cestovního ruchu, v co největší kvalitě.

Turismus má pozitivní vliv, jak na zachování původních tradic a kultur, tak na ochranu životního prostředí. Většinou bohužel také dochází k narušení životního prostředí a to zejména díky překročení únosné míry návštěvnosti. Každá lokalita má své příležitosti i ohrožení. Z toho plynou určité šance k zlepšení služeb kvality destinace nebo problémy, které mohou následovat po ohrožení.

Po roce 1989 prošel cestovní ruch v České republice největšími změnami, a také nejrychlejším růstem za jehož existence. To způsobilo otevření hranic, následnou volnost cestování, a také svobodu podnikání. Cestovní ruch dosáhl na konci 20. století velice významného postavení v naší ekonomice a zásadně začal přispívat do státní pokladny.

Příjmy z cestovního ruchu tvoří nyní značnou část příjmů platební bilance státu. Také cestovní ruch prochází určitým vývojem a je ovlivňován celkovou hospodářskou a politickou situací v České republice i ve světě. Díky cestovnímu ruchu roste nabídka pracovních míst a rovněž roste rozsah zaměstnanosti po celém světě.

Cestovní ruch rovněž podléhá módním trendům, které vyvolávají účastníci cestovního ruchu.

Cílem bakalářské práce je charakterizovat cestovní ruch v Olomouckém kraji a analyzovat jednu z významných turistických oblastí tohoto kraje, oblast Jeseníků. Formou dotazníkového šetření bude zjišťován stav cestovního ruchu v oblasti Jeseníků, ten bude následně vyhodnocen. Cílem je také zjistit, jaký je potenciál cestovního ruchu a k jakým případným změnám dochází v této oblasti

Při výběru tématu bakalářské práce, tj. analýzy cestovního ruchu v Olomouckém kraji, jsem vycházela z toho, že pocházím z města Olomouce a tento kraj dobře znám. Podle mého názoru je Olomoucký kraj místo, které má turistům co nabídnout. Pyšnit se

může jak množstvím historických památek, kulturními příležitostmi, tak i překrásnou přírodou.

Zaměření na turistickou oblast Jeseníky, jsem si pak vybrala z toho důvodu, že tato oblast je v rámci Olomouckého kraje oblíbenou destinací, domácích i zahraničních turistů. Oblast má dle mého názoru velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se zabývám charakteristikou Olomouckého kraje. Součástí je dopravní infrastruktura, přírodní a kulturně historická atraktivita, přírodní podmínky a SWOT analýza kraje. Důležitou kapitolou je potenciál cestovního ruchu kraje, kde popisuji současný stav návštěvnosti Olomouckého kraje.

Druhá část bakalářské práce je zaměřena na turistickou oblast Jeseníky, ve které nejprve charakterizují oblast, popisují jeho přírodní podmínky a zabývám se atraktivitou a potenciálem cestovního ruchu Jeseníků.

Ve druhé části jsem se zaměřila na praktickou část, a tou je analýza cestovního ruchu v oblasti Jeseníky pomocí dotazníkového šetření.

Odpovědi z dotazníkového šetření jsem zaznamenala a podle nich jsem vytvořila znázornění formou grafů a tabulek. Každá tabulka i graf vychází z počtu odpovědí a počtu procent z celkového dotazníku. V závěru práce jsou zjištěné skutečnosti shrnuty.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj má velmi dobré předpoklady pro turistické využití. Je to region s bohatou kulturní a folklórní tradicí, je zde široká a rozmanitá nabídka významných historických památek, okouzující přírodní prostředí a je zde pořádáno mnoho kulturních akcí. Region poskytuje možnosti pro rozvoj mnoha různých typů cestovního ruchu poznávacího, rekreačního, přes lázeňský i kongresový cestovní ruch.

„Haná je nejúrodnějším krajem České republiky, rozlehlou nížinou při řece Moravě a jejích přítocích, ale i oblastí s velmi starým osídlením, s významnými historickými městy, které jsou skutečnou pokladnicí historických památek.”¹

1.1 Základní charakteristika Olomouckého kraje

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a také zasahuje do její severní části. Kraj se člení na okresy, těchto okresů má kraj pět: Jeseník, Olomouc, Přerov, Šumperk a Prostějov.

Olomoucký kraj má 104 km dlouhou mezistátní hranici se sousedním Polskem, na jihu sousedí se Zlínským a Jihomoravským krajem, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem a na západě s Pardubickým krajem. V oblasti cestovního ruchu je zde velmi důležitá vazba především na Polsko a severní části kraje. Svou plochou zabírá většinu území Hané, podél toku Moravy sahá až do Jeseníků a do povodí Odry.

Region nabízí mnoho aktivit pro sportovní i turistické využití. Olomoucký kraj se také pyšní množstvím hradů a zámků, Sem jednoznačně patří Bouzov, Helfštýn, Šternberk, Úsov, Tovačov, Velké Losiny, Jánský Vrch a Náměšť na Hané. Mezi

¹ Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 252. ISBN ISSN 1213-3264.

kulturně historické atraktivitu patří i sakrální turistika, která je zaměřena na náboženství. Největší počet sakrálních památek má město Olomouc.

Olomoucký kraj je známý svoji bohatou historií, pestrou a překrásnou přírodou, s množstvím kulturních, rekreačních a sportovních příležitostí. Ekonomika regionu je zaměřena na zpracovatelský průmysl, zemědělství a služby. Předpokladem pro další rozvoj regionu je strategicky výhodná poloha, dopravní dostupnost, rozvinutá infrastruktura, dostatek kvalifikovaných pracovních sil i vstup zahraničních investorů. Díky strategickým plánům, které se budují již po dlouhá léta, se ekonomická situace v Olomouckém kraji postupně zlepšuje. Vzestupná tendence má pokračovat a Olomoucký kraj by si měl udržet si své postavení i v následujících letech.

Mezi nejvíce navštěvovaná města patří krajské město Olomouc. Soubor historicky, umělecky a architektonicky významných objektů, řadí město Olomouc na druhé místo s největší památkovou rezervací u nás. Tyto objekty leží v zachovalém půdorysu středověkého města. Správním centrem stotisícové město Olomouc. V Olomouckém kraji je 392 obcí a 24 měst. Od 1. Ledna 2003 má 13 měst statut obce s rozšířenou působností.

Tabulka 1: Geografické údaje Olomouckého kraje

Vybrané geografické údaje okresů k 1. 1. 2012						
Název NUTS	Rozloha v km ²	Počet obyvatel	Počet obyvatel okresního města	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Počet obcí	z toho: se statutem města
Olomoucký kraj	5 267	638 638		121	399	30
Jeseník	719	40 486	11 841	56	24	5
Olomouc	1 620	232 032	99 529	143	96	6
Prostějov	770	109 539	44 387	142	97	5
Přerov	845	133 023	45 082	157	104	6
Šumperk	1 313	123 558	27 040	94	78	8

Zdroj: REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Okresy Olomouckého kraje* [online]. 2012 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/okresy/>

Olomouc stojí na prvním místě svojí rozlohou i počtem obyvatel v celém Olomouckém kraji. Rozloha Olomouce je 1 620 km² a počet obyvatel je 99 529. Druhé místo patří městu Šumperk, třetí místo městu Přerov. Na posledním místě stojí nejmenší město Jeseník, díky své rozloze i počtu obyvatel.

1.1.1 Podnebí a klima

Pro Olomoucký kraj jsou typické výškové a klimatické rozdíly. Vlhčí podnebí se vyskytuje v severní části kraje, to je způsobeno horským pásmem Jeseníků. Jižní část Olomouckého kraje má velmi příhodné klimatické podmínky a díky nim je tato část nejméně příhodnější částí republiky. Podnebí v oblasti Jeseníků je na jihu a severozápadě mírně teplé. Chladné klima s průměrnými teplotami 5° - 8° C se objevuje v oblasti Rychlebských hor, Hrubého Jeseníka a Kralického Sněžníku. Nejvyšší polohy mají průměrnou teplotu 1° - 3° C. V horských oblastech často dochází k teplotním inverzím. Podnebí oblasti Střední Moravy má *proměnlivost klimatu, které lze z tohoto pohledu charakterizovat od dlouhého, teplého a suchého léta s velmi krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem i podzimem, krátkou mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky až po klima, které se vyznačuje velmi krátkým až krátkým létem mírně chladným a vlhkým dlouhým přechodným obdobím s mírně chladným jarem a mírným podzimem, dlouhou zimou, mírně vlhkou s dlouhým trváním sněhové pokrývky.*²

1.1.2 Poloha a geografické podmínky

Geograficky je Olomoucký kraj členěn na severní hornatou část s pohořím Jeseníky, kde se tyčí nejvyšší hora Praděd (1492 m n. m.). Jih Olomouckého kraje je tvořen rovinatou Hanou, kde převládají především nížiny Hornomoravský úval a Moravská brána. Územím protéká řeka Morava, která je nejvýznamnějším vodním tokem regionu. Morava pramení v oblasti Kralického Sněžníku a protéká Hanušovicemi, Litovelským Pomoravím, Olomoucí a kolem Kojetína a dále směřuje do Zlínského kraje. Olomoucký kraj nabízí nespočet přírodních krás a zajímavostí.

Velmi navštěvovaná je mezi turisty chráněná krajinná oblast Jeseníky. Zde se nachází nejrozsáhlejší moravské rašeliniště Rejvíz a vodní nádrž a elektrárna Dlouhé

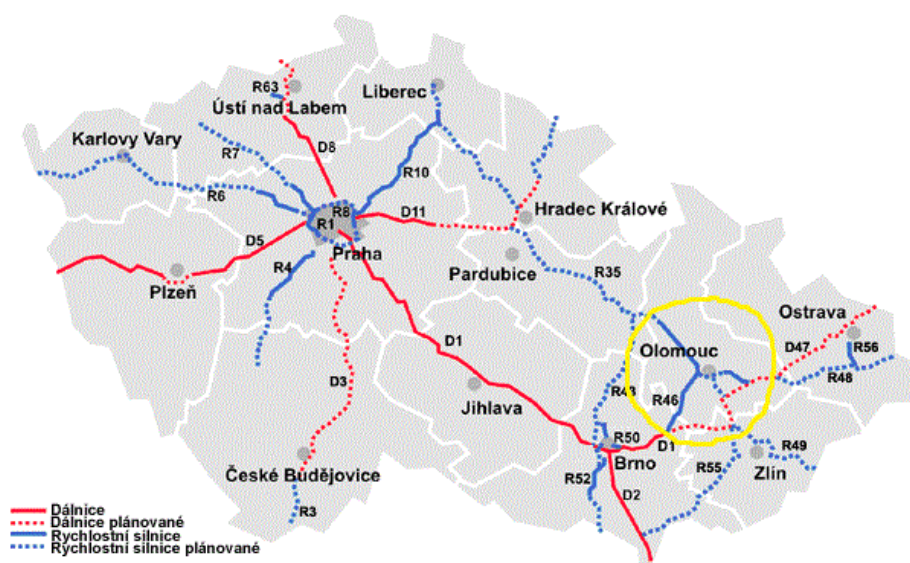
² O oblasti Střední Morava. *Střední Morava: Srdce a brány dokořán* [online]. 2009-2013 [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.strednimorava-tourism.cz/vice-o-stredni-morave/priroda/geologie-podnebi>

Stráně. V Olomouckém kraji je řada jeskyní, kterými se může kraj pyšnit. Mezi nejznámější a nejnavštěvovanější patří Mladečské, Javoříčské a Zbrašovské aragonitové jeskyně.

1.1.3 Dopravní infrastruktura

Hustota silniční sítě v Olomouckém kraji je mírně pod průměrem České republiky. Činí 65,5 km na 100 km², tj. o 3,3 km méně než v celé České republice. Krajem procházejí rychlostní komunikace z Olomouce směrem na Brno, Mohelnici a Lipník nad Bečvou. Hustota rychlostních komunikací je 13 km na 100 km², což přesahuje o 3 km republikový průměr. Tyto komunikace jsou soustředěny do jižní centrální části kraje. Železnice v Olomouckém kraji zaujímá nezastupitelnou úlohu v dopravě regionu. Olomouckým krajem prochází II. a III. železniční koridor, spojující Prahu a Ostravu respektive Vídeň. Délka železniční sítě je 578 km. České dráhy zabezpečují v kraji na železnici základní dopravní obslužnost, přičemž v regionální dopravě denně vypraví okolo 600 vlakových spojení, které přepraví za den okolo 37 tisíc cestujících. Dálková doprava, tedy rychlíky a vlaky vyšší kvality zabezpečují spojení větších sídelních měst Olomouckého kraje a především spojení s metropolí a ostatními městy ČR. V Olomouci zastavuje také vlak SC Pendolino, který nabízí nejrychlejší spojení s hlavním městem.

Obrázek 1: Významné dopravní cesty v České republice

Zdroj: Hlavní faktory regionálního rozvoje ČR - Technická a dopravní infrastruktura a Krajinový potenciál. In: *Dopravní infrastruktura a dopravní toky* [online]. 2007-2013 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/faktory-regionalniho-rozvoje-cr-infrastr-1844.html>

1.2 Potenciál cestovního ruchu v Olomouckém kraji

„Soubor územních podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu vytváří složitý multidisciplinární systém. Do systému vstupují aspekty přírodního prostředí, hodnoty kulturně-historického dědictví i projevy aktuální činnosti lidské společnosti.“³

Olomoucký kraj poskytuje mnoho různých druhů cestovního ruchu, od poznávacího a rekreačního přes lázeňský a sakrální (cestovní ruch zaměřený na náboženství a církevní památky), až po městský či incentivní (cestovní ruch zaměřený na motivaci zaměstnanců mimo pracoviště). Kraj má velmi dobré předpoklady pro cestovní ruch díky svému kouzlu krajiny a nabídkou významných památek. Potenciál cestovního ruchu v Olomouckém kraji má dvě odlišné podoby. První podobou je nížinná část jihu příslušející k Hané a druhá podoba jsou odlišné podmínky severní horské části Jeseníků.

Velký potenciál pro cestovní ruch mají hrady a zámky. Mezi nejznámější patří Bouzov, Velké Losiny, Helfštýn, Jánský Vrch, Sovinec a Úsov. Do seznamu UNESCO v roce 2001 byl zapsán Sloup Nejsvětější Trojice, který se nachází v Olomouci. Díky své rozloze a počtu obyvatel zaujímá město Olomouc první místo v Olomouckém kraji. *„Leží v Hornomoravském úvalu a jeho přírodní prostředí tvoří rovinatý terén nivy řeky Moravy. Doklady o osídlení území města pocházejí z paleolitu (starší doby kamenné), tedy z období asi 40 000 let před našim letopočtem.“⁴*

Olomoucký kraj má dobré předpoklady pro cestovní ruch i z hlediska dopravní infrastruktury. Nabízí rychlostní komunikace, které jsou dostupné pro ostatní regiony i státy.

³ Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice. Brno, 2010. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovni-ruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>. Závěrečná zpráva. Česká republika, Ústav územního rozvoje. Vedoucí práce Jan Bín.

⁴ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, c2010, s. 5. ISBN 978-80-7263-607-5.

1.2.1 Přírodní atraktivita

Již od nepaměti je krása přírody obdivována a opětována. Z toho důvodu vznikly okrasné zahrady, parky a arboreta, s nimiž si lidé přírodní skvosty dokázali přenést do svého prostředí a kochat se jimi prakticky kdekoliv. Touha obdivovat flóru i faunu v přirozeném prostředí pak dala vznik značení nových turistických tras a naučných stezek, dnes velmi vyhledávaných a oblíbených.

Olomoucký kraj je rájem turistů. Přitažlivá je oblast Jeseníky s mnoha přírodními historickými i technickými atraktivitami, stejně jako řada míst ve střední Moravě s příjemným prostředím, starobylými památkami a podmínkami ke sportovnímu vyžití.

Přírodní podmínky Olomouckého kraje pochopitelně zvyšují jeho turistickou atraktivitu. Velmi oblíbené jsou Mladečské a Javoříčské jeskyně na Olomoucku. V oblasti Jeseníků se nabízí také jeskyně Na Pomezí a na Špičáku.

Unikátem evropského významu jsou Zbrašovské aragonitové jeskyně na Přerovsku, které jsou proslulé tzv. gejzírovými krápníky. Mezi nejvýznamnější v Evropě patří chráněné krajinné oblasti lužních lesů a unikátní biotypy kolem řek Moravy a Bečvy. Nachází se zde také kolem Tovačova několik rybníků, z nichž největší je Hradecký. Za zmínku rozhodně stojí i chráněná krajinná oblast Jeseníky, která nabízí jedinečné horské prostředí s jeskyněmi, vodopády i horskými jezírky a nejčistším ovzduším v celé republice.

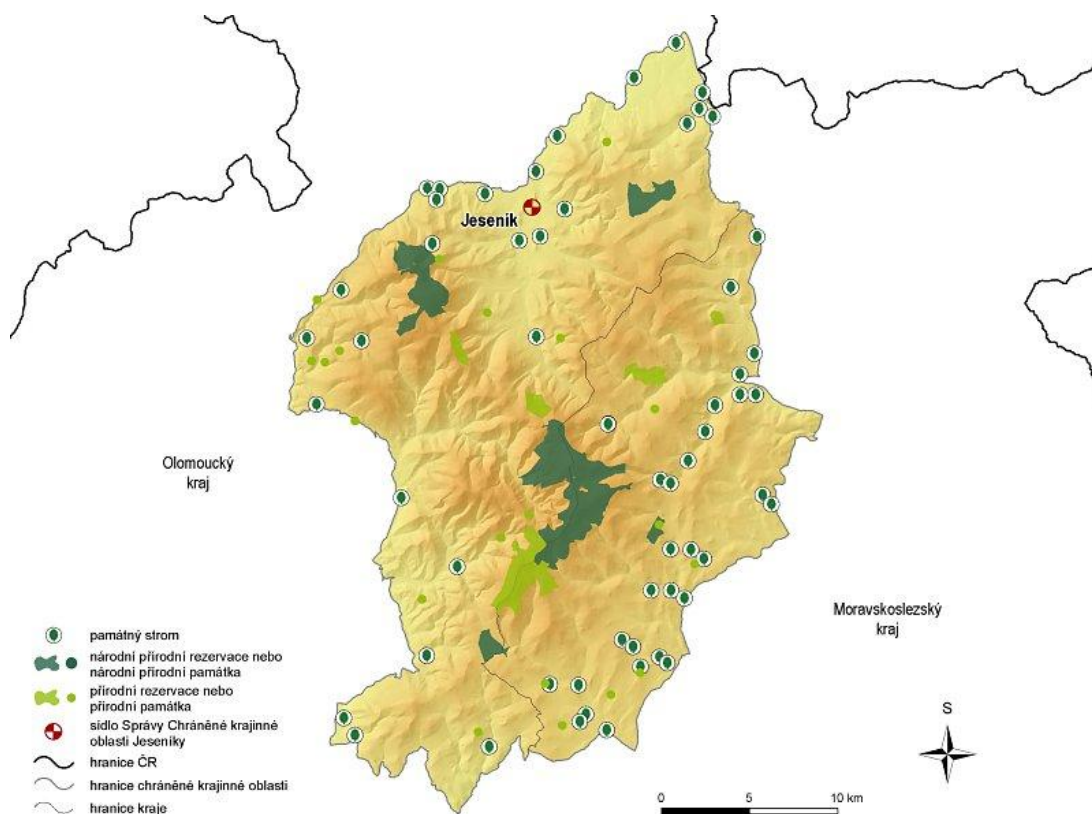
CHKO Jeseníky-

Reliéf Jeseníků ovlivnilo zalednění a mrazové zvětrávání ve čtvrtohorách. Jeseníky jsou chladnější oblastí, bohatou na srážky, zejména sněhové. Oblast je vodohospodářsky významná, byla vyhlášena chráněnou oblastí přirozené akumulace vod. V nejvyšších polohách Hrubého Jeseníků je přirozené bezlesí. Jde o přírodovědecky nesmírně významnou, vyznačující se vysokou biodiverzitou na všech úrovních, výrazně ovlivněnou nepřítomností kleče v tomto pohoří.

Nejcennější lokalitou je Velká Kotlina v národní přírodní rezervaci Praděd. Bylo tu nalezeno na 480 druhů rostlin, 40 společenstev a určeno 696 druhů půdních organismů. Další národní přírodní rezervace jsou Rejvíz, rašeliniště na Skřítku

a nejstarší rezervace na Moravě, kterou je Šerák-Keprník. Celkem je zde vyhlášeno 19 maloplošných chráněných území o celkové výměře 4 506 ha.

Obrázek 2: CHKO Jeseníky

Zdroj: O ochraně přírodního prostředí: Jeseníky. AOPK ČR. *Správa CHKO Litovelské Pomoraví a KS Olomouc* [online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z:
<http://www.jeseniky.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/jeseniky/o-sprave-chko>

CHKO Litovelské Pomoraví-

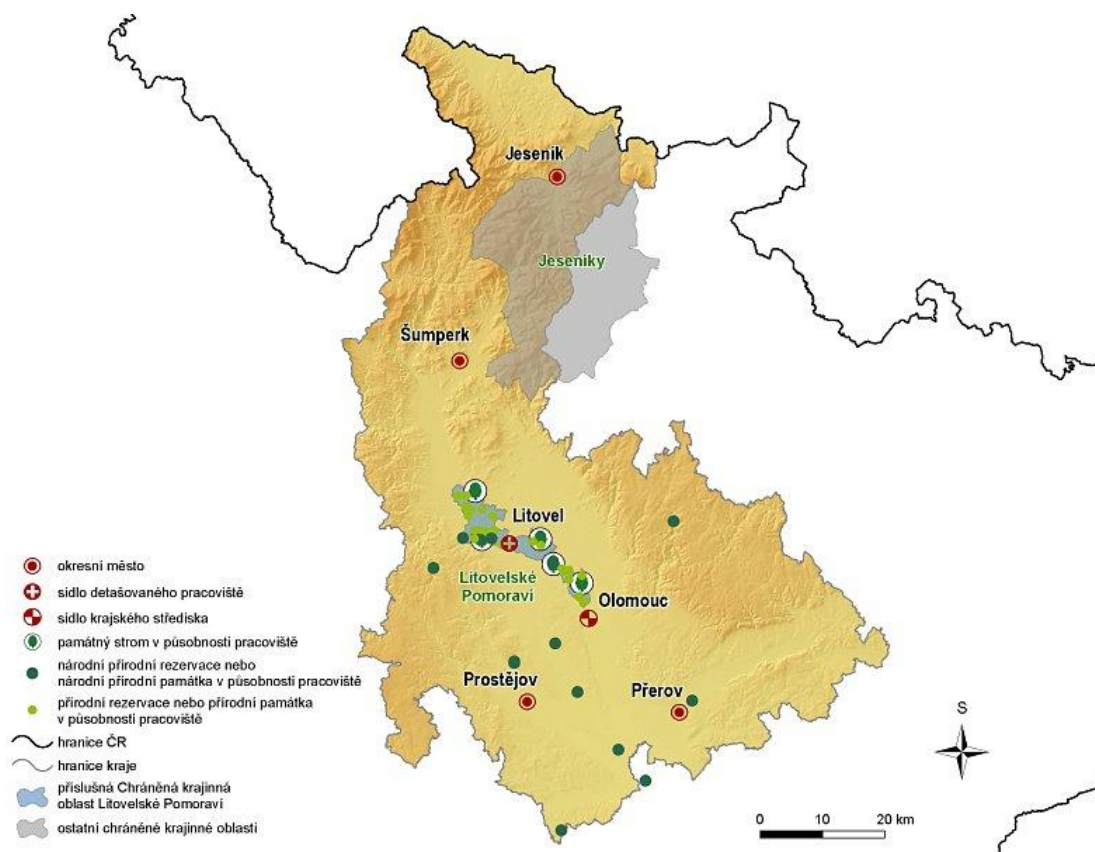
„Rok 1990 dal této oblasti statut CHKO Litovelské Pomoraví, turisticky přitažlivé je i širší okolí např. jeskyně Javoříčko, pro které je město Litovel přirozeným východiskem”.⁵ Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví byla vyhlášena v roce 1990

na ploše 96 km². Územím CHKO vede několik naučných stezek s informačními panely o zdejší přírodě a o ochraně území. Litovelské Pomoraví. „Rozkládá se v nivě řeky

⁵ VOŠTOVÁ, Irena. *Morava a Slezsko: Česká republika*. 1.vyd. Zlín: Atelier IM, 2001, s. 120. ISBN 80-85948-43-5.

*Moravy mezi Olomoucí a Mohelnicí. Přirozeně meandrující tok řeky Moravy se větví v množství bočních periodických i stálých říčních ramen, kanálů a tůní. Tento fenomén je označován jako vnitrozemní delta.*⁶

Obrázek 3: CHKO Litovelské Pomoraví

Zdroj: O ochraně přírodního prostředí. AOPK ČR. *Správa CHKO Litovelské Pomoraví a KS*

Olomouc[online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z:

<http://www.litovelskepomoravi.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/litovelske-pomoravi/o-sprave-chko>

⁶ KRÁTKÝ, Michal, Slavomír DOSTALÍK a Zuzana DUBOVÁ. *Chráněná území okresu Olomouc*. Olomouc: Sagittaria, 2008.

Tabulka 2: Srovnání CHKO Litovelského Pomoraví a CHKO Jeseníky

CHKO Litovelské Pomoraví		CHKO Jeseníky
Vyhlášení	1990	1969
Rozloha	93 km ²	740 km ²
Maloplošná zvláště chráněná území v CHKO	• 2 národní přírodní rezervace • 1 národní přírodní památka • 8 přírodních rezervací • 14 přírodních památek	• 4 národní přírodní rezervace • 1 národní přírodní památka • 18 přírodních rezervací • 6 přírodních památek

Zdroj: AOPK ČR srovnání informací z předešlých internetových zdrojů

K nejvýznamnějším lokalitám Olomouckého kraje z hlediska ochrany přírody patří národní přírodní rezervace Kralický Sněžník. Plocha, na které se rozprostírá činí 1 694, 67 ha. Vyskytují se zde velmi vzácné druhy rostlin a hub.

1.2.2 Kulturně historická atraktivita Olomouckého kraje

Do kulturně historických atraktivit kraje zcela určitě patří kulturní památky zapsané na seznamu UNESCO. Olomoucký kraj se může pyšnit Sloupem Nejsvětější Trojice, která je v tomto seznamu zapsána od roku 2000. Jedná se o monumentální barokní sloup na Horním náměstí v Olomouci. *„Sloup měří 35 metrů a je nejvyšší barokní sošou na území České republiky. Vysvěcení sloupu proběhlo za osobní účasti Marie Terezie v roce 1754.“*⁷

Národními kulturními památkami v Olomouckém kraji jsou:

- Olomouc- Klášterní Hradisko
- Olomouc- Kostel Sv. Mořice
- Olomouc- Vila Primavesi
- Olomouc- Soubor barokních kašen a sloupů
- Javoříčko- Památník vyhlazení obce

⁷ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Církevní památky*. Olomouc, 2009. Dostupné z: www.kr-olomoucky

- Bouzov- Státní hrad Bouzov
- Šternberk- Hrad Šternberk
- Velké Losiny- Papírna Velké Losiny
- Velké Losiny- Zámek
- Javorník- Zámek Jánský Vrch

Kulturní a historické památky Olomouckého kraje

Olomoucký kraj je bohatý na kulturní a historické památky. Jedná se o pozůstatky minulosti a také hmatatelný důkaz toho, jak se v průběhu času měnil dobový vkus a styl. Mezi dominanty kraje patří hrady a zámky, na které se váže dlouhá historie. V Olomouckém kraji se nachází řada významných hradů a zámků. Za prohlídku zajisté stojí hrady Bouzov, Helfštýn i hrad Šternberk. Hrad Bouzov patří mezi jeden z nejnavštěvovanějších hradů u nás. *„Vysoko nad soutokem říčky Třebůvky a potoka Špránku v mírné zvlněné lesnaté krajině, jako pohádková kulisatůni malebný hrad Bouzov.“*⁸

Olomoucký kraj také nabízí mnoho muzeí a galerií. Do Olomouckého kraje také řadíme objekty sakrální turistiky. Největší počet těchto památek má město Olomouc, díky velkému počtu významných kostelů.

⁸ DAVID, Petr. *888 hradů, zámků, tvrzí České republiky: Bouzov*. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2002, s. 20. ISBN 8070117095.

Tabulka 3: Národní kulturní památky Olomouckého kraje

KULTURNÍ A HISTORICKÉ PAMÁTKY	POČET	NÁZEV
Hrady	3	Hrad Šternberk, Hrad Helfštýn, Hrad Bouzov
Zámky	6	Zámek Náměšť na Hané, Zámek Čechy pod Kosířem, Zámek Jánský Vrch, Zámek Plumlov, Zámek Tovačov, Zámek Velké Losiny
Kostely	6	Duchovní chrám poutního místa Panny Marie Pomocné, Katedrála sv. Václava v Olomouci, Kostel Panny Marie Sněžné v Olomouci, Kostel sv. Michala v Olomouci, Kostel sv. Mořice v Olomouci, Poutní chrám Očišťování Panny Marie v Dubu nad Moravou
Jeskyně	5	Javoříčské, Na Pomezí, Na Špičáku, Mladečské jeskyně, Zbrašovské aragonitové jeskyně
Příroda	9	Arboretum Bílá Lhota, Botanická zahrada a výstaviště Flora Olomouc, CHKO Litovelské Pomoraví, CHKO Jeseníky, Mechová jezírka Rejvíz, Přírodní ráj Horizont Bystrovany, Sbírkové skleníky výstaviště Flora Olomouc, Zemědělský skanzen- „U Havlíčků“
Technické zajímavosti	8	Lidová hvězdárna v Prostějově, Muzeum výroby pravých Olomouckých tvarůžků, Papírna Velké Losiny, Rozhledna Zlatý Chlum, Soubor lidové architektury Příkazy, Svatojánský most, Vodní přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně, Zlatorudné mlýny Zlaté Hory
Sakrální turistika	2	Poutní místo Svatý Kopeček, Židovský hřbitov a synagoga Hranice
Muzeum	14	Arcidiecézní muzeum Olomouc, Hasičské muzeum Čechy pod Kosířem, Lovecko-lesnické muzeum Úsov, Městské muzeum a galerie Hranice, Městské muzeum ve Zlatých Horách, Muzeum Komenského v Přerově, Muzeum Mohelnice, Muzeum Prostějovska, Muzeum moderního umění Olomouc, Rodný dům Vincenze Priessnitze, Vlastivědné muzeum Olomouc, Vlastivědné muzeum v Šumperku, Vodní tvrz v Jeseníku, Zvonařská dílna pí Dytrychové

Samostatné zpracování dle: Výběr národních kulturních památek. *Olomoucký kraj* [online]. 2006-2012 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://olomoucky-kraj.com/object.php?object=9>

1.2.3 Ubytování

Každé město, malé či velké, má svoji tvář, své kouzlo a jedinečnost. Taková je i Olomouc, tisíciletá královna Moravy, ozdobená klenotem zařazeným na Seznam světového dědictví UNESCO. Co se týče ubytování v Olomouci, turista zde nalezne komfort a zázemí kvalitních služeb v moderních hotelích nebo menších romantických penzionech. Levnější formou ubytování je široká nabídka privátů nebo ubytoven.

Jesenicko je oblastí s největší koncentrací ubytovacích kapacit v Olomouckém kraji. To zajisté způsobují lázně, které nesou jméno podle Vincenze Priessnitze a také lázně Dolní Lipová.

Důležitým faktorem pro poskytování pobytového cestovního ruchu jsou ubytovací služby. Tyto služby spočívají v poskytování přechodného ubytování a to nejen ve spojení cestovního ruchu, ale i při výkonu povolání. To mohou být např. služební cesty. Jejich úkolem je umožnit účastníkům přenocování nebo přechodné ubytování mimo místo trvalého bydliště na základě jejich potřeb souvisejících s přenocováním.

Olomoucký kraj byl zaznamenán jako kraj s nejméně vybavenými ubytovacími zařízeními. Hromadná ubytovací zařízení v Olomouckém kraji v roce 2010 navštívilo 384 tisíc hostů, kteří zde dohromady strávili 1,4 miliónů nocí. Přesto od roku 2000 vykázal Olomoucký kraj nejnížší návštěvnost. Velmi nízká návštěvnost spolu se zkracováním průměrné délky pobytu se navíc podepsala pod absolutně nejnížší hodnotě přenocování v historii Olomouckého kraje.

Na nejnížší hodnotu od vzniku Olomouckého kraje klesl průměrný počet přenocování. V roce 2012 vyšlo ze statistik, že jeden host strávil v hromadném ubytovacím zařízení kraje v průměru 3,46 noci. Olomoucký kraj má, ale druhé nejdelší návštěvy v zemi. Za hlavní příčinu můžeme označit lázeňská zařízení.

Tabulka 4: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle krajů ČR

	4. čtvrtletí 2012				1. - 4. čtvrtletí 2012			
	Počet hostů		Počet přenocování		Počet hostů		Počet přenocování	
	Celkem	Meziroční index	Celkem	Meziroční index	Celkem	Meziroční index	Celkem	Meziroční index
Česká republika	2 816 635	104,7	7 484 470	103,1	13 647 655	105,8	39 569 509	103,5
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	1 308 990	105,3	3 192 368	104,3	5 397 531	106,9	13 617 901	105,2
Středočeský	133 658	100,2	294 595	98,8	714 056	102,7	1 798 730	99,9
Jihočeský	147 146	111,9	370 725	112,5	1 003 684	109,6	2 897 510	109,1
Píseňský	93 036	105,0	192 557	103,8	544 046	109,8	1 398 000	105,1
Karlovarský	169 958	104,8	1 031 010	105,6	754 578	106,3	4 624 882	105,8
Ústecký	66 207	103,4	175 013	96,6	359 897	106,8	1 018 696	103,0
Liberecký	111 183	106,4	313 241	106,6	680 797	107,6	2 316 857	107,8
Královéhradecký	148 608	111,5	421 046	101,1	881 157	106,7	3 043 338	98,5
Pardubický	60 298	100,2	148 393	96,6	331 653	102,4	941 004	99,1
Vysočina	73 300	108,5	145 900	111,8	372 020	103,8	990 163	105,2
Jihomoravský	203 355	94,1	347 451	94,5	1 107 312	99,3	2 174 688	99,5
Olomoucký	79 635	106,7	256 619	97,9	406 451	102,3	1 406 198	94,9
Zlínský	96 242	105,0	265 868	101,3	486 547	103,7	1 541 314	100,6
Moravskoslezský	125 019	104,0	329 684	96,6	607 926	106,2	1 800 228	99,5

Zdroj: Cestovní ruch v Olomouckém kraji v roce 2012. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ČR* [online]. 2012 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_olomouckem_kraji_v_roce_2012

Olomoucký kraj si drží své postavení na 10. místě, jak celkovým počtem hostů, tak i počtem přenocování. Nejlépe si vede hlavní město České republiky Praha. Součástí ubytovacích služeb jsou i služby stravovací. Pohostinských zařízení je v Olomouckém kraji vůči počtu žijících obyvatel mírně nad průměrem.

1.3 Podmínky pro turistiku a cykloturistiku

Olomoucký kraj se řadí na 8. místo v republice, co se týče hustoty značení turistických i cykloturistických tras. To je způsobeno velkým počtem nížinných ploch v kraji. Součástí pěší turistiky jsou i naučné stezky vedoucí přes přírodně cenná území. Tyto stezky jsou doplněné zastávkami s vysvětlujícími texty. Nejvíce naučných stezek se vyskytuje v okolí Olomouce, CHKO Jeseníky a také v CHKO Litovelské Pomoraví.

V Olomouckém kraji jsou vhodné podmínky pro pěší turistiku v hornatých podhorských částech. Nachází se zde nejhustší turistické značení v kraji. O jejich údržbu se stará Klub českých turistů. Česká republika se může pyšnit, jak kvalitou, tak i hustotou značení v celé Evropě, jelikož pokrývá celé území České republiky.

1.3.1 Cykloturistika v Olomouckém kraji

Rovinatá Haná je pro cyklisty doslova rájem. Protkává ji hustá a dobře značená síť cyklotras, které měří dohromady více než 1500 kilometrů. Na níže uvedené páteřní trasy navazují stovky kilometrů místních tras.

Hlavní cyklotrasy Olomouckého kraje

Jantarová stezka je dálková cyklotrasa, která má středomoravskou regionální síť cyklistických stezek a spojuje Vídeň, Brno, Ostravu a Krakov. Střední Moravou prochází 150 kilometrů její délky, od Hustopečí nad Bečvou, přes Teplice nad Bečvou, Přerov, Olomouc a Prostějov až do Protivanova.

Moravská stezka je dálková cyklotrasa, která směřuje z Jeseníků až na jižní Moravu. Území Střední Moravy protíná v délce 82 kilometrů, spojuje zde Mohelnici, Litovel, Olomouc, Tovačov a Kroměříž, její podstatná část vede překrásnou přírodou Litovelského Pomoraví.

Nejoblíbenější trasy pro cyklisty většinou vedou podél vodních toků. Novým trendem jsou speciální trasy, které mohou využít i milovníci in-line bruslí. Tyto trasy se zatím objevují jen ve větších městech. V Olomouci se vyskytují dvě speciální trasy pro in-line bruslaře.

1.3.2 Trasy v mikroregionech

Tabulka 5: Trasy v mikroregionech Olomouckého kraje

<i>Region</i>	<i>Název</i>	<i>Počet km</i>
Lipnicko	Údolím Moravské brány	41,4 km
	Helfštýnská aneb k Helfštýnu z kopce	31,7 km
Prostějovsko	Rodinná trasa	41 km
	Za hanáckou přírodou a památkami	62 km
	Okolo zámků, lázní a přírodních parků	48 km
	Napříč Drahanovskou vrchovinou	76 km
Olomoucko	Gurmánská trasa	67,5 km
	Adrenalinová trasa aneb Haná má kopečky	63 km
Šternbersko	Za krásami přírody	42 km
	Do hlubin věků	30 km
Uničovsko	Doubrava	41 km
	Sovinec	39 km
Hranicko	Okruh č. 3	40 km
	Okruh č. 6	51 km
Celkem:		622,6 km

Zdroj: vyčtení informací z propagačního materiálu Olomoucký kraj

1.4 Letní a zimní turistika v Olomouckém kraji

1.4.1 Letní turistika

V letních měsících nabízí Olomoucký kraj nepřehledné množství aktivit. Ty se dělí na poznávací, sportovní a relaxační aktivity. Pro pěší turistiku nabízí kraj množství turistických tras vedoucích přes chráněná krajinná území nebo se jedná o trasy spojené s kulturním vyžitím. Jednoznačně sem patří historické památky, jako jsou hrady, zámky a technické stavby.

Rodiny s dětmi mohou zavítat do oblíbené zoologické zahrady na Svatém Kopečku u Olomouce nebo do aquaparků, kterých má kraj velký počet.

Pro milovníky cykloturistiky vede před Olomoucký kraj množství cykloturistických tratí.

Co se týče kultury, nabízí Olomoucký kraj v letních měsících řadu kulturních akcí, festivalů, výstav a veletrhů např. výstava cestovního ruchu Tourism Expo na výstavišti Flora v Olomouci nebo také velmi oblíbená výstava a veletrh zahradnictví.

1.4.2 Zimní turistika

Vyznavači zimních aktivit míří především do oblasti Jeseníků. Horská část kraje nabízí výborné možnosti k provozování zimních sportů. Ten, kdo upřednostňuje běh na běžkách si může prohlédnout během své trasy překrásné přírodní scenérie Olomouckého kraje. Jeseník nabízí 450 km strojově upravených běžeckých tras. Kraj má nepřeberné množství zážitků v podobě adventních trhů, návštěv galerií a divadel po celou dobu zimního období.

Oblíbenými lyžařskými středisky v Jeseníku jsou Ovčárna na Pradědu, Červenohorské sedlo a Ramzová, tyto střediska se mohou pyšnit nejlepšími sněhovými podmínkami. Pro běžkaře patří mezi oblíbené trasy hřebenová trasa od Rýmařova přes Praděd, Švýčárnu, Šerák a Ramzovou. Mezi nová zimní střediska Olomouckého kraje patří jednoznačně Kouty nad Desnou. Jedná se o moderní ski areál nacházející se v chráněné krajinné oblasti Jeseníky.

1.5 Vodní turistika v Olomouckém kraji

Vodní turistika představuje příjemnou a vzrušující formu putování i poznávání přírodních a kulturních krás naší země.

Vodní turistika nabízí relaxace u vody, vodní atrakce i sportovně koncipovaná centra vodních sportů, přírodní koupaliště i aquaparky. Tyto aktivity patří k silným stránkám Střední Moravy. Podmínky pro vodní turistiku v Olomouckém kraji jsou příznivé, jelikož krajem vedou i mírně proudící toky řek Moravy a Bečvy. Vodní sporty jsou v kraji silnou stránkou.

Nejznámější cestovní kanceláři, která nabízí výletní plavby historickou Olomoucí nebo výlety do CHKO Litovelského Pomoraví a další vodácko- turistické

akce a programy je CK Peřej Tours. Výletní plavby historickou Olomoucí na raftech vedených instruktory nabízí nevšední zážitek, který vám umožní spatřit historické památky a parky z pohledu veslaře. Jedinečný zážitek představuje také splutí na člunech oblastí CHKO Litovelského Pomoraví, kde je k pohledu nedotčená přírodní rezervace celoevropského měřítka se vzácnou faunou i flórou.

1.6 Návštěvnost turistických míst v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj v roce 2012 navštívilo 385 989 návštěvníků. Největší nárůst zaznamenala lázeňská zařízení. Neočekávaný zájem byl především o kongresovou turistiku. Počet konaných akcí v regionu zaměřený na kongresový cestovní ruch stoupl o 50%. V celorepublikovém měřítku se dostal Olomoucký kraj na deváté místo v počtu konaných akcí. V rámci celkového počtu účastníků kongresů je na pátém místě.

Tabulka 6: TOP nejnavštěvovanějších turistických cílů Olomouckého kraje

<i>Pořadí</i>	<i>Název objektu</i>	<i>Typ</i>	<i>Tis.</i>
1	Zoologická zahrada Olomouc	ZOO	368,5
2	Muzeum umění Olomouc	Muzeum, galerie	122,5
3	Hrad Helfštýn	Muzeum, galerie	94,6
4	Vlastivědné muzeum v Šumperku	Muzeum, galerie	65,4
5	Vlastivědné muzeum v Olomouci	Muzeum, galerie	55,8

Zdroj: Návštěvnost turistických cílů ČR 2010. *CzechTourism* [online]. 2010 [cit. 2013-03-24].

Dostupné z: http://www.czechtourism.cz/files/servis_pro_novinare/navstevnost_tur_cilu/08_08_11_navstevnost_2010.pdf

Zajímavá místa v okolí města Olomouce

Hanácká metropole je bohatá na stavební či přírodní památky. K jeho okolí patří velká i menší města ať jde o Litovel nazývanou hanáckými Benátkami, Prostějov označovaný jako hanácký Jeruzalém nebo „hanácké Atény“, město Kroměříž. K prohlídce vybízejí hrady Bouzov, Helfštýn a Šternberk. Za zmínku také stojí zámky Čechy pod Kosířem, Chropyně, Náměšť na Hané, Plumlov a Tovačov. Mezi zajímavá

místa patří také Lázně Slatinice a skanzen v Příkazích. Velká pozornost patří Javoříčskému, Mladečskému jeskyním a chráněné oblasti Litovelského Pomoraví.

1.7 Shrnutí potencionálu cestovního ruchu Olomouckého kraje

Olomoucký kraj zaujímá dobré postavení pro rozvoj cestovního ruchu díky své strategické poloze. Co se týče infrastruktury, Olomoucký kraj zaujímá velmi dobré postavení mezi okolními městy i regiony. Mezi nejvíce rozšířený způsob dopravy patří železniční doprava, která je důležitou složkou v dopravě Olomouckého kraje.

Dobré postavení také mají cykloturistické i turistické stezky. Velmi oblíbenými jsou trasy kolem řek a povodí. Některé z těchto tras jsou však bohužel zanedbané a zastaralé.

Olomoucký kraj je známý svým množstvím kulturně historických i technických památek. V Olomouckém kraji se objevují i netradiční technické památky jako jsou Papírny ve Velkých Losínách nebo umělá vodní nádrž Dlouhé Stráně. Oblíbený druh cestovního ruchu je zde i sakrální cestovní ruch. Velkým počtem sakrálních památek se může pyšnit město Olomouc, které je nejvíce navštěvované v Olomouckém kraji. Jelikož je Olomoucký kraj velmi oblíbeným místem mnoha turistů a návštěvníků, nabídka ubytovacích a stravovacích služeb je dostatečně pestrá. Ubytovat se mohou návštěvníci, jak v soukromých ubytovnách, tak i hotelech nebo penzionech.

Přírodní podmínky Olomouckého kraje jsou rozmanité. Nachází se zde chráněná krajinná oblast Jeseníky a CHKO Litovelské Pomoraví. Fauna a flóra kraje má širokou škálu rostlin a živočichů. V horských oblastech Jeseníků se jedná o vzácné druhy dřevin a nízkých porostů. Mezi ně patří sasanky narcisokvěté, zvonky vousaté a zvonek jesenický V Olomouckém kraji nalezneme širokou škálu vzácných druhů ptáků, hmyzu i vysoké zvěře. Na Jesenicku je možné narazit na kamzíky, vlky i jezevce.

1.8 SWOT analýza Olomouckého kraje

Na základě informací z předešlých kapitol byla sestavena SWOT analýza Olomouckého kraje, která vymezuje silné a slabé stránky a příležitosti a možní ohrožení regionu.

Tabulka 7: SWOT analýza cestovního ruchu v Olomouckém kraji

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Kvalita dálničních sítí a sítí I. a II. třídy, velmi dobrá dostupnost kraje - Velké množství atraktivních cyklostezek a turistických tras	- Špatná dopravní obslužnost některých atraktivit CR - Zastaralé značení cyklostezek a turistických tras, nedostatečná údržba
- Velmi bohaté podmínky pro lázeňství, rozsáhlé množství minerálních pramenů - Atraktivita přírodního prostředí, CHKO, přírodní parky, jeskyně apod. - Přijatelná cenová dostupnost služeb	- Nízký počet certifikovaných informačních center - Chybějící informační materiály pro turisty - Chybějící relaxační a volnočasové atraktivity
Množství kulturně historických a technických památek	Nízký počet certifikovaných ubytovacích zařízení
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
- Možnost rozšíření volnočasových, relaxačních a zábavních aktivit - Propojení cestovního ruchu s historií a kulturou - Zvýšení povědomí o oblasti ČR v zahraničí	- Citlivost CR na zvraty v ekonomice - Podcenění významu kvality služeb - Špatná komunikace soukromého i veřejného sektoru
- Využití nových forem CR a nových technologických možností - Obnova značení turistických i cykloturistických cílů	Nedostatečná údržba některých historických památek

Zdroj: vlastní

2 TURISTICKÁ OBLAST JESENÍKY

V této části práce se zaměřuji na charakteristiku turistické oblasti Jeseníky, která je jednou z nejvýznamnějších oblastí Olomouckého kraje, co se týče potenciálu cestovního ruchu týče. Tato charakteristika popisuje přírodní předpoklady i realizační předpoklady cestovního ruchu. V druhé části kapitoly nalezneme dotazník, který vyhodnocuje oblíbenost turistické oblasti. Výsledky dotazníkového šetření jsou znázorněny pomocí tabulek a pomocí grafů.

2.1 Charakteristika oblasti Jeseníky

Okres Jeseník je nejseverněji položeným okresem Olomouckého kraje. Zároveň se jedná o nejmenší a nejlesnatější okres. Na jihu sousedí s okresem Šumperk, na východě s okresem Bruntál. Celý okres se nachází na území Českého Slezska kromě malého výběžku na jihozápadě. *„Krajinou vyhaslých sopek a romantických vodních ploch, zajímavých památek i klidných zákoutí-cesta Nízkým Jeseníkem je opravdu působivým zážitkem.”⁹*

„Jeseníky dlouho tvořily pohraniční prales mezi úrodnou Hanou na straně jedné a Slezskou nížinou na straně druhé. Lidé je obcházeli Moravskou branou a dlouho se jim vyhýbali. Proto si jesenické hory nejvíce uchovaly svůj přírodní ráz.”¹⁰

Podnebí a klima

Podnebí v oblasti Jeseníků je velmi rozmanité. Hrubý Jeseník se vyznačuje dlouhými zimami, na které působí návětrná strana pohoří. Ve vyšších polohách převládají inverze, což způsobuje slunečné počasí s vyššími teplotami, v údolí naopak převládá počasí z častými mlhami.

⁹ Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 224. ISBN ISSN 1213-3264.

¹⁰ SOLNICKÝ, Josef. *Jeseníky*. 1. vyd. Praha: Panorama, 1981, s. 9.

Poloha a geografické podmínky

Oblast Jeseníků se rozkládá na ploše 719 km² a díky této rozloze se zařazuje nejmenším okresem Olomouckého kraje. Jeseník se podílí na celkové ploše Olomouckého kraje 13,7 %.

Obrázek 4: Mapa turistické oblasti Jeseníky

Zdroj: Jeseníky. ASOCIACE TURISTICKÝCH REGIONŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Turistické regiony a oblasti České republiky* [online]. 1998-2013 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.43.oblast.cz/mapa/mapa.phtml?id_objektu=113868

Jeseníky se mohou pyšnit svojí atraktivitou, jelikož nabízejí velké množství kulturně historických, technických i přírodních památek. Mezi tyto turistické atraktivity zcela nepatřícně patří Praděd, Rejvíz a Šerák.

Praděd je nejvyšší hora Moravy (1 491 m n. m.) s telekomunikační věží vysokou 145 metrů. Národní přírodní rezervace Praděd zahrnuje Údolí Bílé Opavy, Petrovy kameny a Velkou Kotlinu. Ovčárna, která se nachází jako nejvyšší položené zařízení v republice, nabízí vynikající sněhové podmínky a řadu atraktivních sjezdovek. Pro pěší turistiku nabízí okolí řadu turistických tras.

Rejvíz je přírodní atraktivita, která se vyznačuje svojí náhorní plošinou s rašeliništi, mechovými jezírky a přírodní rezervací, která se často nazývá „Sibiř“. Oblast Rejvízu nabízí nepřehledné množství unikátních rostlin a živočichů. Horolezecké terény a krásné výhledy najdete na Zřícenině hradu Koberštejn. V obci Rejvíz se nachází sto let stará restaurace, která vlastní židle vyřezané do podob štamgastů.

Šerák je severní vrchol hřebene Hrubého Jeseníka (1 351 m n. m.), který zahrnuje ve stejnojmenné přírodní rezervaci Keprník, Vozku a Obří skály. Šerák je také oblíbené středisko zimních sportů, které se může pyšnit sedačkovou lanovkou z Ramzovského sedla. Starobylá chata Jiřího je východištěm nebo cílem hřebenových túr.

Červenohorské sedlo je jedno z největších a nejlépe vybavených lyžařských středisek v Jeseníkách. Rozděluje hřeben Hrubého Jeseníka na dvě poloviny. Ideální východiště túr směrem na Praděd nebo Šerák.

Údolí Bílé Opavy má nenarušené přírodní podmínky a vytváří nejdívočejší kout Jeseníků, kde horská bystřina vytváří v rozeklaném údolí kaskádu peřejí a vodopádů. Údolí Bílé Opavy patří mezi nejnavštěvovanější oblasti spolu s Karlovou Studánkou a Pradědem. Tato oblast se dá zvládnout v rámci jednodenního výletu po překrásné přírodě.

Velké Losiny je o obec, která je nejatraktivnější obcí v celé oblasti Jeseníku. Součástí Velkých Losin je mimořádně cenný renesanční zámek. Mezi nejnavštěvovanější technickou památkou patří přes 400 let stará ruční papírna. Velké Losiny se mohou pyšnit lázněmi s termálním koupalištěm.

Velká Kotlina je majestátní důl, který je součástí Národní přírodní rezervace Praděd. Přes Velkou Kotlinu vede naučná stezka, která vede kolem pramení Moravice.

Dlouhé Stráně jsou technický unikát a nejrozsáhlejší vodní energetické dílo v České republice. Vodní elektrárna má největší turbínu v Evropě. *„V roce 2005 se zařadila mezi 7 největších divů České republiky. Od roku 2010 je k nádrži dostupná šesti sedačková lanovka vedoucí do areálu Kouty nad Desnou.“*¹¹

Jeskyně na Pomezí jednoznačně patří do masivu Rychlebských hor. Jedná se o krasové podzemní prostory, které jsou bohaté na krápníkovou výzdobu. Ta láká

¹¹ *Stezka času: turistický průvodce Olomouckým krajem a Opolským vojvodstvím : léto = Ścieżka czasu : przewodnik turystyczny po Kraju Olomunieckim i Województwie Opolskim : lato*. 1. vyd. Olomouc: Olomoucký kraj, 2012, s. 64. ISBN 978-80-87535-28-8.

každoročně velké množství návštěvníků. Tento výlet se hodí jako vynikající alternativa, pokud túráte nepřeje počasí.

2.2 Potenciál cestovního ruchu v oblasti Jeseníky

Infrastruktura v oblasti Jeseníků je bohužel nízko pod průměrem. Jelikož se zde jedná o hornatou a okrajovou oblast, jsou hlavní dopravní tahy nepřístupné. To zásadně ovlivňuje cestovní ruch i obchodní cesty.

Z pohledu odborníků má velký potenciál lázeňství. Oblast Jeseníky patří k druhému regionu s největší koncentrací lázní. *„Povšechné znalosti o tomto koutu obvykle končí u města Jeseníku a sousedních lázní, proslavených vodoléčbou Vincence Priessnitz.“*¹²

Lázně, které zde budou charakterizovány se řadí mezi nejznámější lázeňská střediska v oblasti Jeseníků, mimo jiné sem patří i Státní léčebné lázně Bludov nebo Sanatorium Edel ve Zlatých Horách.

Lázeňství v Jeseníkách

Lázně Dolní Lipová leží v údolí říčky Staříča, kde se vyskytuje množství turistických míst a nepřeberné množství turistických tras.

Zakladatelem lázní Johann Schroth. Díky svému jedinečnému vlhkému podnebí lázně působí 170 let. V lázních jsou převážně pacienti léčící se obezitou, kožními chorobami, diabetes nebo ekzémy. *„Návštěvníci těchto lázní mohou prožít týdenní relaxační pobyt nabízející pobyt pro snižování nadváhy.“*¹³

Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník jsou nejznámější a nejnavštěvovanější lázně na Moravě. Priessnitzovy lázně se nachází 2 km od města Jeseník, na svazích Studničního vrchu. V roce 1799 se narodil zakladatel vodoléčebného ústavu Vincenc Priessnitz. *„Původ vodoléčebné metody je téměř neuvěřitelný: aby se sám vyléčil z těžkého úrazu hrudníku, téměř celý rok používal studených mokrých zábalů, které jeho*

¹² Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 212. ISBN ISSN 1213-3264.

¹³ OLOMOUCKÝ KRAJ. 100x Olomoucký kraj. 2. vyd. Olomouc, 2012, 33 s. ISBN 978-80-87535-48-6. Dostupné z: www.ok-tourism.cz

stav natolik zlepšily, že mohl opět vykonávat svoji práci.''¹⁴ Asi o sto let později byla postavena jedna z největších lázeňských budov na světě. Ta obsahovala 300 pokojů. Mimo jiné Lázně Jeseník jsou chráněné vysokými hřebeny, tudíž podmínky pro cestovní ruch jsou mimořádně příznivé po celý rok. Pro pacienty se v lázních konají vycházky do okolí s průvodcem, za účelem zvýšení tělesné kondice. *„Se svými osmdesáti léčebnými prameny a světově unikátním klimatem se Priessnitzovy lázně řadí k nejvýznamnějším.*''¹⁵

První zmínka o stáních léčebných lázních Karlova Studánka pochází z počátku 18. stol. Jedná se o přebudované moderní lázně v jesenické přírodě. Je zde doloženo, že se zde nachází nejčistší vzduch ve střední Evropě. Díky své poloze a čistému vzduchu je Karlova Studánka místem pro léčbu dýchacích cest.

Termální lázně Velké Losiny byly založeny v 16. stol. Velké Losiny jsou lázně využívány k léčebným procesům. Tyto lázně patří mezi nejstarší moravské lázně. Od 17. stol. byly lázně nazývány knížecími díky majitelům losinského panství, rodu Žerotínů. Pro pacienty i turisty jsou otevřené vnitřní i venkovní bazény, které napájí teplý minerální pramen Žerotín (36,2°C).

Co se týče potenciálu cestovního ruchu v oblasti Jeseníky, nabízí se zde mnoho celoročních aktivit pro tuzemské i zahraniční návštěvníky. Dle vlastního porovnání bych si dovolila říci, že zimní turistika v Jeseníkách se stává vyhledávanější než turistika letní. To zapříčiňují bezesporu moderní lyžařská střediska.

Přírodní atraktivita oblasti Jeseníky

„Jesenická oblast je určena masivem Hrubého Jeseníku, jehož hlavní hřeben se táhne severojižním směrem v délce asi 30 kilometrů.''¹⁶

V roce 1969 byla vyhlášena chráněná krajinná oblast Jeseníky, její rozloha je 740km². Území, které jsou nejvíce chráněné se nachází v 4 národních rezervacích (Praděd, Šerák-Keprník, Rejvíz a Rašeliniště Skřítek), 6 přírodních památkách a 18 přírodních rezervací. Cílem CHKO je předat krajinu a přírodní dědictví, v co nejzachovalejším stavu dalším generacím.

¹⁴ OLOMOUCKÝ KRAJ. *100x Olomoucký kraj*. 2. vyd. Olomouc, 2012, 36 s. ISBN 978-80-87535-48-6.

¹⁵ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Lázně a relaxace*. 2. vyd. Olomouc, 2009. Dostupné z: www.ok-tourism.cz

¹⁶ HOLUB, David. *Jeseníky: turistický průvodce*. 1. vyd. Praha: Kartografie, c2004, s. 8. Edice regionálních průvodců. ISBN 80-7011-802-4.

Fauna a flóra

Nejbohatší botanickou oblastí České republiky např. Velká Kotlina uvádí 450 druhů vyšších rostlin, což je nejbohatší botanická lokalita v republice. Množství klečů, které se v Jeseníkách vyskytují nejsou původní dřevinou.

Jeseníky se mohou chlubit trvalou přítomností velké šelmy rysa ostrovida. Oblast Jeseníky je vhodným prostředím pro vzácné druhy ptáků, jedná se např. o tetřevce hlušce nebo sokola stěhovavého. Kamzík horský, který se vyskytuje v pohoří Jeseníků patří mezi faunu, která byla přivezena počátkem 20. století do Alp. Oblast je zastoupena také množstvím vzácného druhu hmyzu.

Letní a zimní turistika

Léto je především rájem pro milovníky pěší turistiky nebo cykloturistiky. K oblíbeným aktivitám v letních měsících patří také koupání a vodní sporty, jezdeckví nebo adrenalinové sporty. Do adrenalinových sportů v Jeseníkách můžeme zařadit létání, které si mohou turisté popřípadě spojit i se skokem z padáku nebo s paraglidingem. Zcela určitě zde zařadíme velmi oblíbené bobové dráhy, nejznámější se nachází v Koutech nad Desnou.

Do zimní turistiky patří převážně lyžování a běžkování, ale najdeme zde i méně netradiční zimní aktivity jako jsou závody psího spřežení v Lipové Lázni.

Mezi nejatraktivnější pohoří pro zimní aktivity zařadíme Hrubý a Nízký Jeseník, Kralický Sněžník a Rychlebské hory. Jesenické hory jsou protkány asi 350 km upravených běžeckých tras, a také desítkami kilometrů tras pro sjezdové lyžaře. V lyžařských střediscích se také nacházejí půjčovny lyžařského nebo snowboardového vybavení, lyžařské školy nebo je možné zajistit si v těchto střediscích večerní lyžování. Sníh se drží v Jeseníkách do jara a ubytovat se turisté mohou jak v desítkách chat, tak i hotelech nebo penzionech.

Tabulka 8: Lyžařská střediska Jeseníky

Lyžařská střediska	Lanovky	Vleky	Kapacita	Délka tratí
<u>Branná</u>	1	3	1970 osob/hod.	2,15 km
<u>Červenohorské sedlo</u>	0	8	5550 osob/hod.	4,64 km
<u>Filipovice</u>	1	2	2700 osob/hod.	2,6 km
<u>Hlubočky</u>	0	4	2600 osob/hod.	1,8 km
<u>Karlov</u>	0	13	9260 osob/hod.	11,63 km
<u>Klepáčov</u>	0	4	2300 osob/hod.	1,24 km
<u>Kouty nad Desnou</u>	1	3	1700 osob/hod.	0,91 km
<u>Lipová Lázně</u>	1	3	3100 osob/hod.	2,3 km
<u>Ostružná</u>	0	5	2500 osob/hod.	2,1 km
<u>Petříkov</u>	0	5	4850 osob/hod.	4,37 km
<u>Praděd</u>	0	7	5190 osob/hod.	4,75 km
<u>Přemyslov</u>	1	2	3750 osob/hod.	2,4 km
<u>Ramzová</u>	2	3	3190 osob/hod.	8,66 km

Zdroj: O lyžařských střediscích. *Lyžování a ubytování na horách: Lyžařská střediska- Jeseníky*[online].

2008 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.lyzarska-strediska.cz/jeseniky/>

„V Jeseníkách jsou však také místa pro příznivce netradičních zážitků. Bobová dráha v Petříkově, horské minikáry na Ramzové, letní (travní) lyžování v Branné, jízdy na koních, strmé skalní stěny (cvičné horolezecké terény) s vyhlídkami jako například Velký Rabštejn či Čertovy kameny, vyhlídkové lety ze Šumperka a Jeseníku.“¹⁷

V turistické oblasti Jeseníky se také nachází skutečnosti, které mohou bránit v potenciálu rozvoje cestovního ruchu. Mezi tyto skutečnosti bych jednoznačně zařadila polohu oblasti Jeseníky, která díky okrajovosti leží mimo hlavní dopravní a obchodní tahy. Další negativní skutečností je nízká hustota osídlení, to způsobuje, že nízký počet obyvatel komplikuje fungování služeb např. zdravotnictví. Jak jsem se již zmínila oblast Jeseníky postrádá vzdělanost obyvatel a kvalifikaci zaměstnanců v cestovním ruchu.

¹⁷ Nabídka atraktivit. NOVINKY.CZ. *Olomoucký kraj nabízí turistům řadu atraktivních míst*[online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/212047-olomoucky-kraj-nabizi-turistum-radu-atraktivnich-mist.html>

Návštěvnost turistických cílů Jeseníky

Tabulka 9: Návštěvnost turistických cílů

DRUH TURISTICKÉHO CÍLE	NÁZEV TURISTICKÉHO CÍLE
• Příroda	• Jeskyně na Pomezí
	• Jeskyně na Špičáku
	• Národní park Rejvíz
• Hrady, zámky	• Zámek Jánský Vrch
	• Zámek Velké Losiny
• Kulturně technické památky	• Ruční papírna Velké Losiny
	• Vodní elektrárna Dlouhé Stráně
• Ostatní	• Priessnitzovy léčebné lázně
	• Lázně Velké Losiny
	• Areál Kouty nad Desnou

Zdroj: vlastní čerpání z internetových zdrojů

V tabulce jsou zaznamenány nejnavštěvovanější cíle turistické oblasti Jeseníků, které se dělí na různé druhy.

2.3 Shrnutí turistické oblasti Jeseníky

Jeseníky jsou tradičně vyhledávány v letním období turisty pro jedinečnou přírodu, kvalitně značené turistické trasy a v poslední době taky vhodné terény pro horskou turistiku. Alternativou těchto fyzicky náročných aktivit v důsledku náročného horského terénu jsou pro starší a méně zdatné návštěvníky oblasti s velkým výskytem hub a lesních plodů a v neposlední řadě i možnosti relaxace v lázních. Jeseníky jsou také v poslední době vyhledávanou oblastí pro provozování zimních sportů. Kromě běžeckých tratí nabízí oblast velké množství upravených sjezdovek, z nichž některé jsou na evropské úrovni jak kvalitou a délkou tratí, tak i poskytovanými službami. Jeseníky jsou v neposlední řadě oblastí s významnými památkami historickými i technickými a historií, která je jedinečná.

Bohužel, co oblast Jeseníky postrádá je množství kvalifikovaných zaměstnanců a vzdělaných obyvatel. Vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu oblasti je tak omezen, protože Jeseníky nedisponují dostatkem kvalifikovaných pracovníků, kteří by

mohli cestovní ruch v oblasti udržovat a vykonávat. Jednat se může jak o kvalifikované manažery nebo pracovní síly v oblasti zdravotnictví, ale i o zaměstnance se zaměřením na hotelnictví. Tento problém by mohl předcházet možností kvalifikačních kurzů pro zaměstnance.

Další, co může způsobovat problémy cestovnímu ruchu v oblasti Jeseníky je hornatý terén a dostupnost regionu, tj. špatná dostupnost hlavních dopravních i obchodních tahů. Tato nevýhoda by se však mohla paradoxně stát pro Jeseníky výhodou–nižší dostupnost znamená zachování nádherné a čisté přírody.

2.4 SWOT analýza turistické oblasti Jeseníky

Na základě získaných informací a vlastní zkušenosti z pobytů v oblasti byla sestavena SWOT analýza Jeseníků.

Tabulka 10: SWOT analýza cestovního ruchu Jeseníky

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Množství kulturně historických památek	• Nízká propagace turistické oblasti
• Atraktivita přírodního prostředí (CHKO, Přírodní rezervace)	• Nízký počet kvalifikovaných pracovníků
• Velký počet lázeňských středisek	• Chybějící značení turistických i cykloturistických tras
• Bohaté podmínky pro zimní turistiku	• Okrajovost polohy oblasti (mimo hlavní dopravní tahy)
• Poloha turistické oblasti	
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• Zvýšení povědomí o turistické oblasti ČR v zahraničí	• Konkurence schopnost lyžařských středisek
• Obnova značení turistických a cykloturistických tras	• Citlivost na zvraty v ekonomice
• Zajišťování kvalifikačních kurzů pro zaměstnance	

Zdroj: vlastní zdroje

PRAKTICKÁ ČÁST

3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ K POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU TURISTICKÉ OBLASTI JESENÍKY

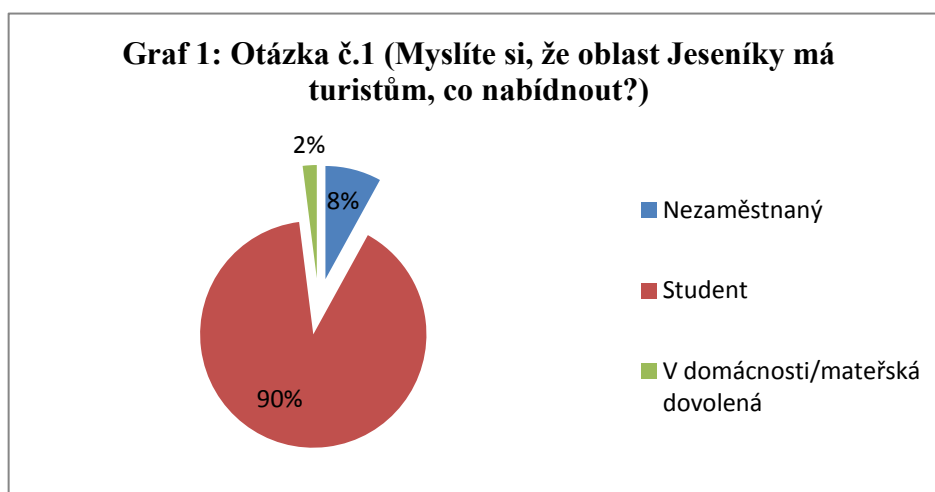
Dotazníkové šetření, které jsem realizovala na podzim 2012, se týkal jak studentů zaměřených na cestovní ruch, tak rodinných příslušníků a přátel. Celý dotazník se skládal z 12 otázek. Dotazník byl anonymní. Při vytváření dotazníkového šetření jsem vycházela z tématu bakalářské práce a se záměrem zjistit informace vztahující se k potencialu cestovního ruchu oblasti.

3.1 Výsledky dotazníkového šetření a jeho zpracování

Počet dotazníků, který jsem rozdala, byl 100. Bohužel 15 dotazníků mi nebylo vráceno, tudíž jsem musela vycházet s počtu 85 dotazníků. Výsledky dotazníkového šetření jsem zpracovala jak ve formě tabulek, tak i zobrazením výsledků formou grafů.

Otázka č. 1: Myslíte si, že oblast Jeseníky má turistům, co nabídnout?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne

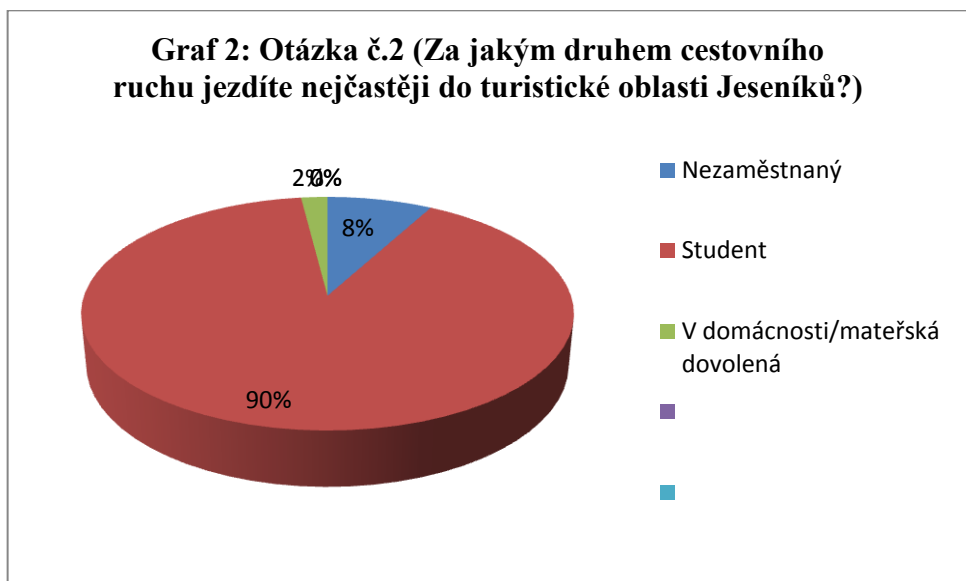

Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Určitě ano	56	66%
Spíše ano	25	29%
Spíše ne	4	5%
CELKEM	85	100%

Respondenti se většinou shodují na tom, že oblast Jeseníků má turistům co nabídnout.

Otázka č. 2: Za jakým druhem cestovního ruchu jezdíte nejčastěji do turistické oblasti Jeseníků?

- a) kulturně historický
- b) lázeňský
- c) poznávací
- d) relaxační
- e) sportovní

Z odpovědí vyplívá, že nejčastěji vyhledávanými druhy cestovního ruchu v oblasti Jeseníků jsou CR lázeňský, relaxační a sportovně aktivní. Nejmenší počet zaznamenal kulturně-historický cestovní ruch a poznávací CR. Vzhledem k potencionálu, který Jeseníky dle zjištěných informací má, je to překvapující odpověď. Můžeme usuzovat, že v oblasti kulturně-historické nabídky je CR v Jeseníkách podceňován.

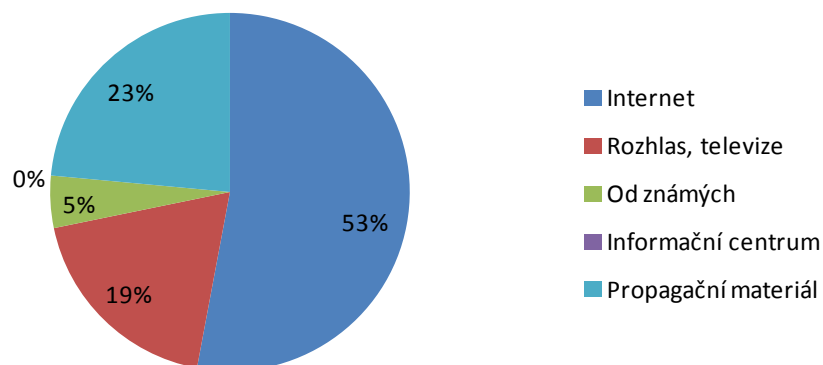
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Kulturně historický	6	7%
Lázeňský	27	32%
Poznávací	5	6%
Relaxační	18	21%
Sportovní	29	34%
CELKEM	85	100%

Otázka č. 3: Kde nejčastěji čerpáte informace o oblasti Jeseníky?

- a) internet
- b) rozhlas, televize
- c) od známých
- d) informační centrum
- e) propagační materiál

Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Internet	45	53%
Rozhlas, televize	16	19%
Od známých	4	5%
Propagační materiál	20	23%
Informační centrum	0	0%
CELKEM	85	100%

Graf 3: Otázka č.3 (Kde nejčastěji čerpáte informace o oblasti Jeseníky)?

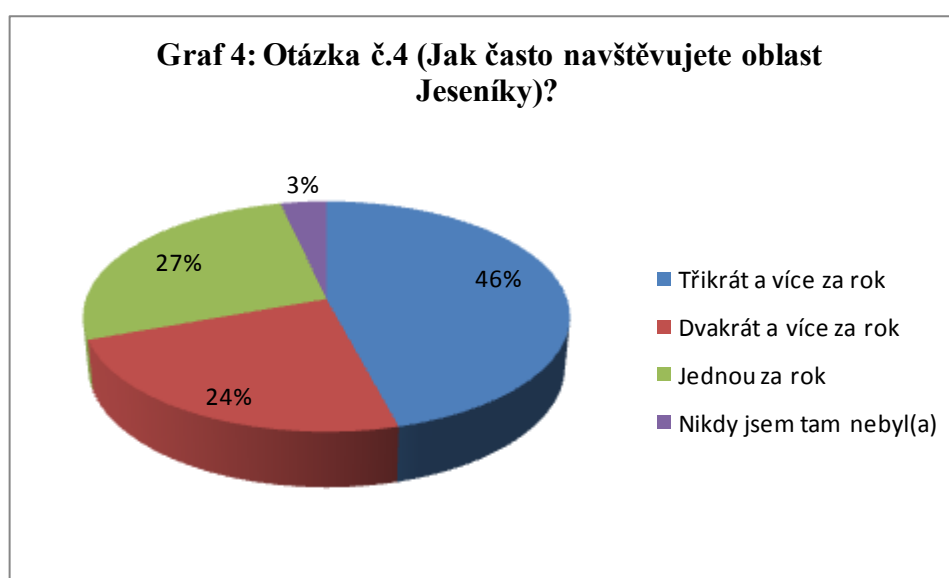

Z odpovědi na třetí otázku vyplívá, že nejvíce respondentů hledá informace o turistické oblasti Jeseníky z internetu. Podle mého názoru se jedná o nejrychlejší způsob vyhledávání informací. Na druhou stranu je to s ohledem na odpovědi na 2. Otázku podnět k zamyšlení, zda je kulturně-historická atraktivita regionu dostatečně propagována na internetu.

Otázka č. 4 : Jak často navštěvujete oblast Jeseníky?

- a) třikrát a více do roka
- b) dvakrát do roka
- c) jednou do roka
- d) nikdy jsem zde nebyl(a)

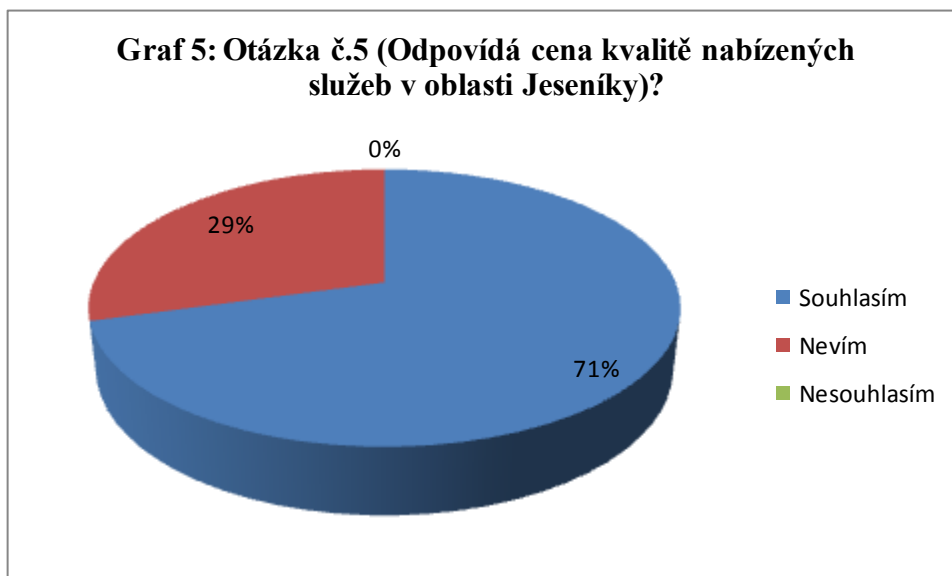
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Třikrát a více za rok	39	46%
Dvakrát za rok	20	24%
Jednou za rok	23	27%
Nikdy jsem zde nebyl(a)	3	3%
CELKEM	85	100%

Na otázku jak často navštěvují respondenti oblast Jeseníky, odpovědělo nejvíce dotazovatelů odpovědi třikrát a více za rok. Z této odpovědi bych usoudila, že oblast Jeseníky je navštěvovaná ve více ročních obdobích.

Otázka č. 5: Odpovídá cena kvalitě nabízených služeb v oblasti Jeseníky?

- a) souhlasím
- b) nevím
- c) nesouhlasím

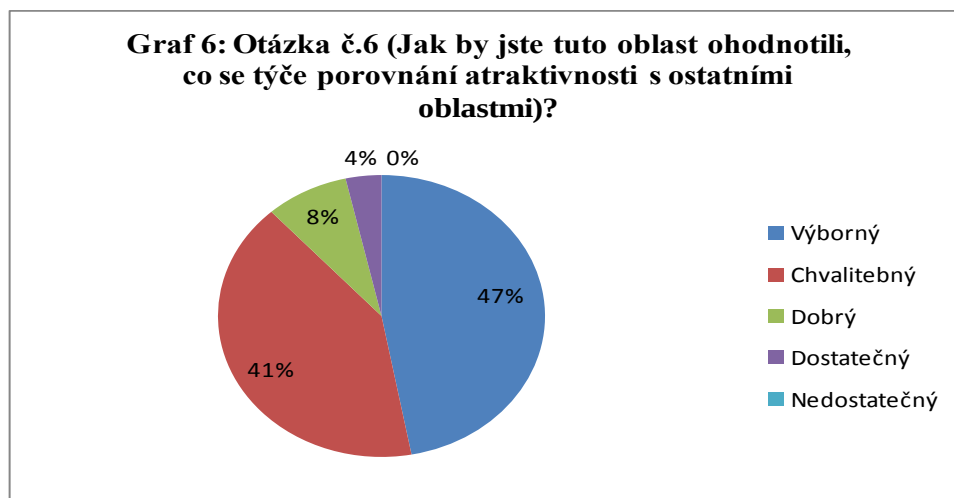
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Souhlasím	60	71%
Nevím	25	29%
Nesouhlasím	0	0%
CELKEM	85	100%

Nejvíce respondentů souhlasilo s tím, že ceny služeb v Jeseníkách odpovídají kvalitě nabízených služeb. Odpověď nesouhlasím, nikdo neuvedl.

Otázka č. 6: Jak by jste tuto oblast ohodnotili, co se týče porovnání atraktivnosti s ostatními oblastmi?

- a) výborný
- b) chvalitebný
- c) dobrý

- d) dostatečný
- e) nedostatečný

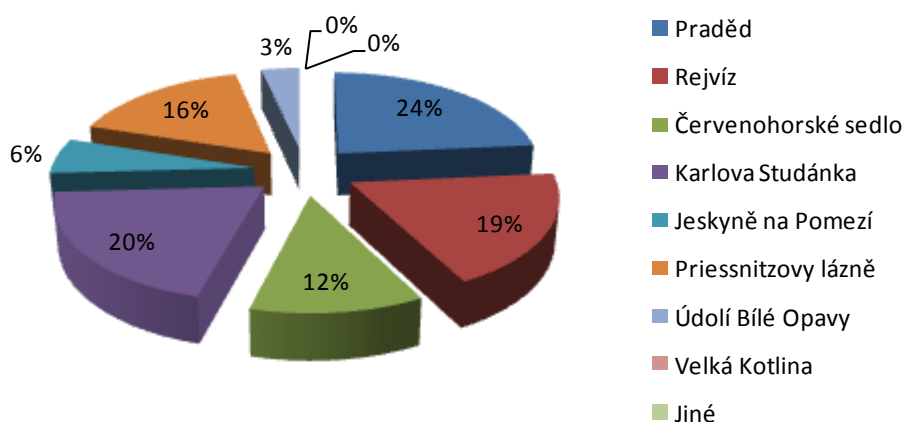
Z grafu vyplívá, že nejvíce respondentů ohodnotilo atraktivitu oblasti Jeseníky na výbornou. Z tohoto grafu můžeme posoudit, že atraktivita oblasti Jeseníku je velmi vysoká.

Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Výborný	40	47%
Chvalitebný	35	41%
Dobrý	7	8%
Dostatečný	3	4%
Nedostatečný	0	0%
CELKEM	85	100%

Otázka č. 7: Jaká atraktivita vás oslovuje nejvíce v turistické oblasti Jeseníky?

- a) Praděd
- b) Rejvíz
- c) Červenohorské sedlo
- d) Karlova Studánka
- e) Jeskyně na Pomezí
- f) Priessnitzovy lázně
- g) Údolí Bílé Opavy
- h) Velká Kotlina
- g) jiné (Prosím uveďte vlastními slovy)

Graf 7: Otázka č.7 (Jaká atraktivita vás oslovuje nejvíce v turistické oblasti Jeseníky)?

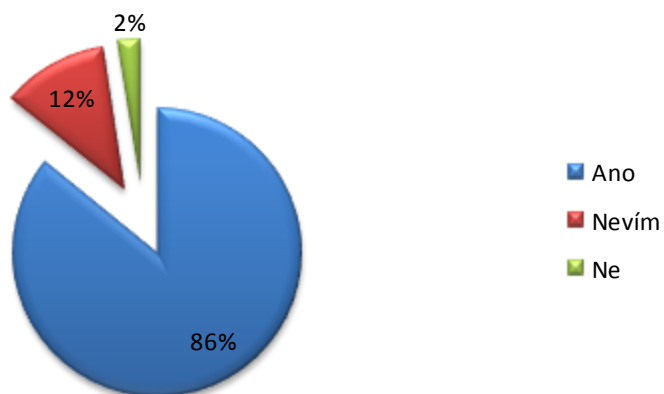
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Praděd	20	24%
Rejvíz	16	19%
Červenohorské sedlo	10	12%
Karlova Studánka	17	20%
Jeskyně Na Pomezí	5	6%
Priessnitzovy lázně	14	16%
Údolí Bílé Opavy	3	3%
Velká Kotlina	0	0%
jiné	0	0%
CELKEM	85	100%

Z celkové tabulky atraktivních míst v Jeseníku se umístil u respondentů na prvním místě Praděd, za ním následovala Karlova Studánka a Rejvíz. Na třetím místě byly Priessnitzovy lázně. Jak je z odpovědí patrné, hrady, zámky a další památky nejsou uváděny. Potenciál oblasti tedy není u respondentů zcela využit.

Otázka č. 8: Doporučili by jste tuto turistickou oblast svým známým?

- a) ano
- b) nevím
- c) ne

Graf 8: Otázka č.8 (Doporučili by jste tuto turistickou oblast svým známým)?

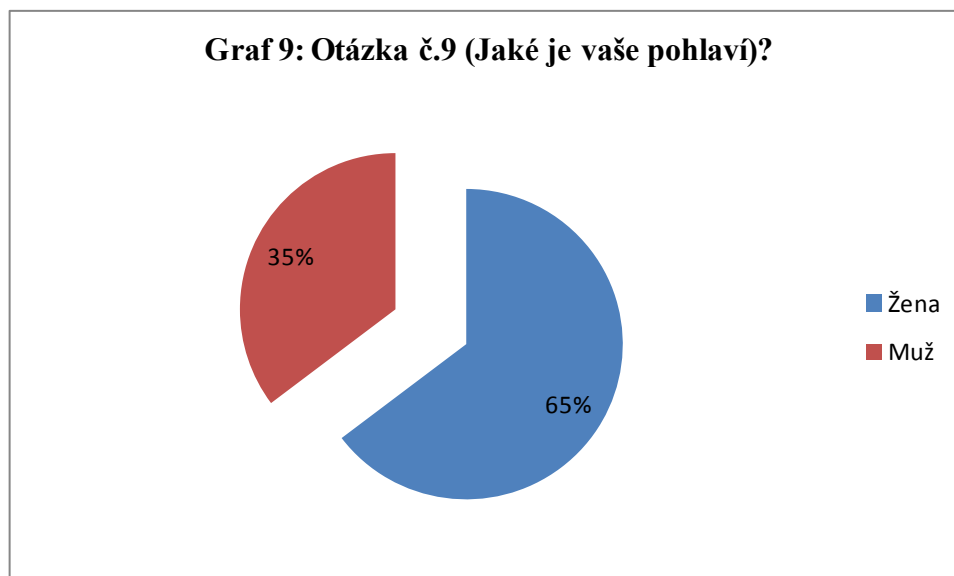
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Ano	73	86%
Nevím	10	12%
Ne	2	2%
CELKEM	85	100%

Na osmou otázku odpovědělo nejvíce respondentů, že by doporučili turistickou oblast Jeseníky svým blízkým.

Otázka č. 9: Jaké je vaše pohlaví?

- a) žena
- b) muž

Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Žena	55	85%
Muž	30	25%
CELKEM	85	100%

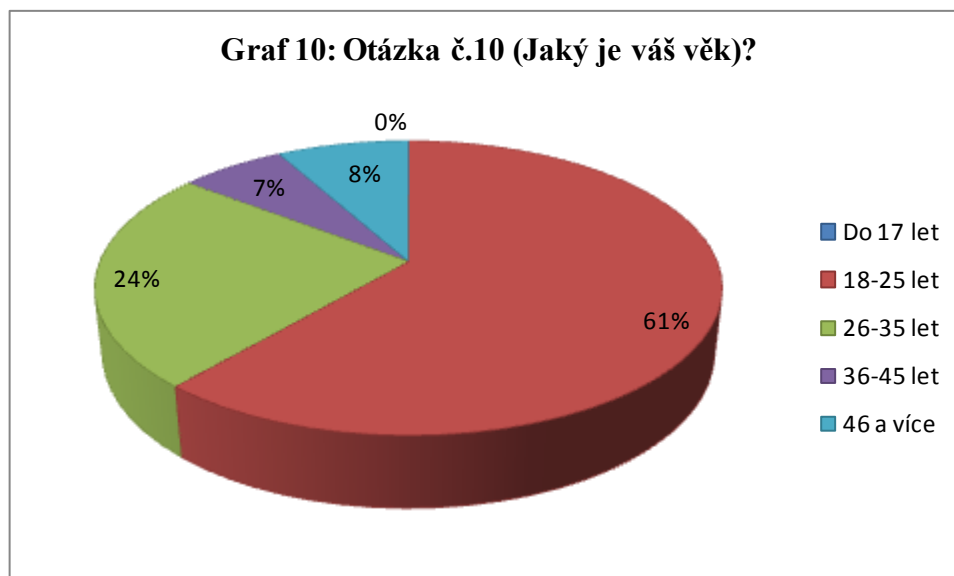

Převažoval počet žen. Žen bylo o 25 více než mužů respondentů.

Otázka č. 10: Jaký je váš věk?

- a) do 17 let
- b) 18-25 let
- c) 26-35 let
- d) 36-45 let
- e) 46 a více

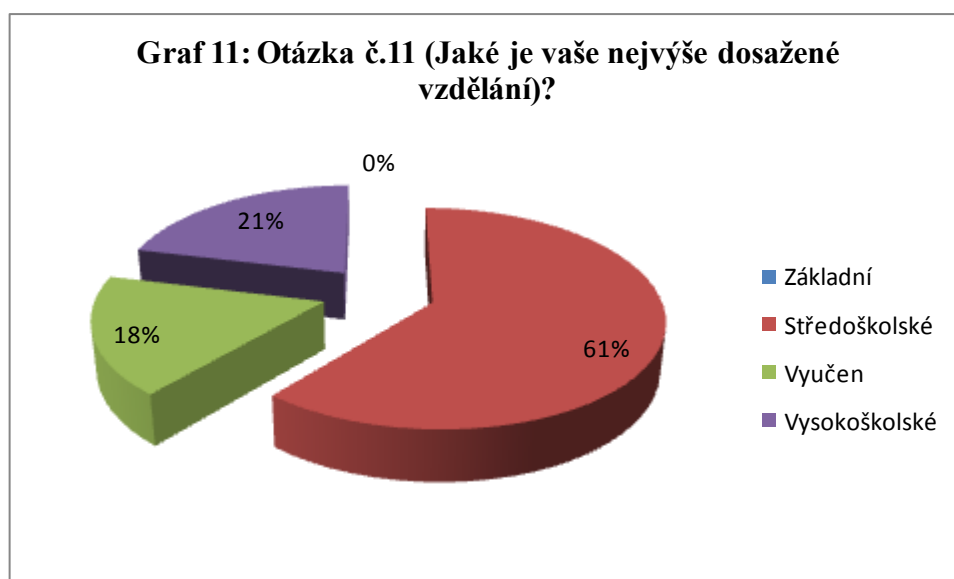
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Do 17 let	0	0%
18- 25 let	38	61%
26- 35 let	15	24%
36- 45 let	4	7%
46 a více	5	8%
CELKEM	85	100%

Největší skupina dotazovatelů byla ve věku 18-25 let. S nulovým počtem odpovědí byla zaznamenaná odpověď do 17 let. Je zřejmé, aktivity a atraktivitu oblasti, které zmiňovali respondenti v předešlých otázkách, mohou být do značné míry odrazem převažující věkové skupiny-respondent ve věku 18-25 let.

Otázka č. 11: Jaké je vaše nejvýše dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) středoškolské
- c) vyučen
- d) vysokoškolské

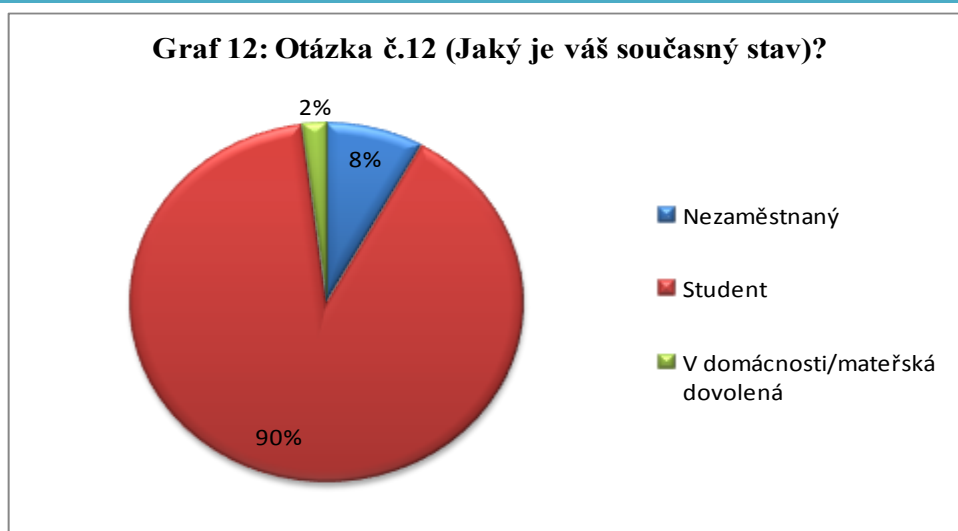
Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Základní	0	0%
Středoškolské	52	61%
Vyučen	15	18%
Vysokoškolské	18	21%
CELKEM	85	100%

Jednalo se většinou o respondenty se středním vzděláním.

Otázka č. 12: Jaký je váš současný stav?

- a) zaměstnaný
- b) nezaměstnaný
- c) student
- d) v domácnosti/mateřská dovolená

Odpověď	Počet odpovědí	Procenta
Zaměstnaný	35	41%
Nezaměstnaný	4	5%
Student	45	53%
V domácnosti/mateřská dovolená	1	1%
CELKEM	85	100%

Na otázku jaká je váš současný stav, byla nejčastější zaznamenaná odpověď student.

3.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření jsem sestavila z 12 otázek. Dotazník byl rozdán 100 respondentům. Z celkového počtu dotazníků se mi vrátilo 85 vyplněných a 15 mi nebylo vráceno. Většina dotazníku byla vyplněna studenty.

Díky možnosti využití dotazníkového šetření jsem zjistila, že turistická oblast Jeseníky patří mezi oblíbené turistické destinace ve skupině především mladých lidí do 35 let. Turistická oblast Jeseníky má respondentům, co nabídnout, převažují však odpovědi, které ukazují na preference aktivního, relaxačního a lázeňského pobytu. Kulturně-historický potenciál oblasti není touto skupinou preferován.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo charakterizovat cestovní ruch v Olomouckém kraji a analyzovat potenciál cestovního ruchu dle mého názoru nejatraktivnější oblastí kraje. Tento kraj jsem si vybrala, protože pocházím z města Olomouce a tento kraj dobře znám. Ve své práci jsem se zaměřila na turistickou oblast Jeseníky, jelikož se jedná o nejbližší a nejnavštěvovanější pohoří obyvatel v Olomouckém kraji a nachází se v něm bezpočet atraktivit důležitých pro rozvoj cestovního ruchu v kraji.

Bakalářská práce se skládala ze dvou částí, a to z teoretické a praktické části. V teoretické části své bakalářské práce jsem se věnovala charakteristice Olomouckého kraje, dopravní infrastruktury, přírodně a kulturně-historické atraktivitě Olomouckého kraje a potenciálem cestovního ruchu. Analyzována byla data týkající se návštěvnosti kraje.

Návštěvnost Olomouckého kraje zaujímá čtvrtou příčku v nejnižší návštěvnosti všech krajů České republiky. Počet zahraničních a tuzemských návštěvníků v posledních letech mírně klesá. Ovšem region patří mezi oblasti s bohatými přírodními podmínkami, pestrou kulturou a velkým počtem památek. Olomoucký kraj nabízí různorodost druhů cestovního ruchu od poznávacího přes lázeňský, tak od rekreačního až k sakrálnímu. Olomoucký kraj nabízí mnoho služeb cestovního ruchu, od ubytovacích až ke stravovacím.

Díky své poloze je kraj spojován hlavními dopravními tahy, které propojují kraj jak s ostatními oblastmi v rámci České republiky, tak ostatními státy, jako je sousedící Polsko a Slovensko.

Příčinou nízké návštěvnosti kraje může být nízká propagace atraktivit Olomouckého kraje. Díky zvýšení propagace, např. zpracováním vhodných propagačních materiálů nebo zvýšením propagace v médiích, by se mohl zvýšit počet návštěvníků v kraji. Informovanost o kraji není dostačující.

Na internetu jsem našla stížnosti, která se týkaly značení turistických a cykloturistických tras. Některé značení jsou místy zastaralé a místy zanedbané.

V praktické části jsem se věnovala analýze výsledků dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření se týkalo potenciálu cestovního ruchu v Jeseníkách. Z výsledků

jsem zjistila, že turistická oblast Jeseníky je velmi oblíbenou destinací, vzhledem ke struktuře respondentů (převažující věk do 35 let) převažovaly odpovědi o oblíbenosti aktivit a lokalit, které nabízejí především aktivní odpočinek a relaxační a lázeňské pobyty. Kulturně-historické atraktivity nebyly preferovány. V tomto ohledu by si Jeseníky zasloužili patrně větší propagaci na internetu, který byl uváděn jako nejčastější zdroj informací o Jeseníkách.

Všem doporučuji navštívit Olomoucký kraj a významnou turistickou oblast Jeseníky. Není nad to projít se historickou Olomoucí, kde uvidíte nejvzácnější památku zapsanou na seznamu UNESCO, Sloup Nejsvětější Trojice. Olomoucký kraj nabízí k prohlédnutí řadu hradů a zámků, mezi nejnavštěvovanější hrad Olomouckého kraje patří Bouzov. V turistické oblasti Jeseníky si v zimním období můžete zalyžovat na Červenohorském sedle nebo v Koutech nad Desnou a pokud jste vyznavači pěší turistiky, tak navštivte Rejvíz nebo Údolí Bílé Opavy. To vše nabízí Olomoucký kraj.

.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 252. ISBN ISSN 1213-3264.¹

PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem].* Olomouc: ANAG, c2010, s. 5. ISBN 978-80-7263-607-5.⁴

VOŠTOVÁ, Irena. *Morava a Slezsko: Česká republika.* 1.vyd. Zlín: Atelier IM, 2001, s. 120. ISBN 80-85948-43-5.⁵

KRÁTKÝ, Michal, Slavomír DOSTALÍK a Zuzana DUBOVÁ. *Chráněná území okresu Olomouc.* Olomouc: Sagittaria, 2008.⁶

DAVID, Petr. *888 hradů, zámků, tvrzí České republiky: Bouzov.* 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2002, s. 20. ISBN 8070117095.⁸

Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 224. ISBN ISSN 1213-3264.⁸

SOLNICKÝ, Josef. *Jeseníky.* 1. vyd. Praha: Panorama, 1981, s. 9.¹⁰

Stezka času: turistický průvodce Olomouckým krajem a Opolským vojvodstvím : léto = Ścieżka czasu : przewodnik turystyczny po Kraju Olomunieckim i Województwie Opolskim : lato. 1. vyd. Olomouc: Olomoucký kraj, 2012, s. 64. ISBN 978-80-87535-28-8.¹¹

Velká cestovní kniha: Česká republika / Petr David ... [Fotogr.: Lubomír Čech ...]. Praha: Soukup & David, s. r. o., 2005-2006, s. 212. ISBN ISSN 1213-3264.⁹

HOLUB, David. *Jeseníky: turistický průvodce.* 1. vyd. Praha: Kartografie, c2004, s. 8. Edice regionálních průvodců. ISBN 80-7011-802-4.¹⁶

Seznam použitých internetových zdrojů

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Okresy Olomouckého kraje* [online]. 2012 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/okresy/>

O oblasti Střední Morava. *Střední Morava: Srdce a brány dokořán* [online]. 2009-2013 [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.strednimorava-tourism.cz/vice-o-stredni-morave/priroda/geologie-podnebi>²

Hlavní faktory regionálního rozvoje ČR - Technická a dopravní infrastruktura a Krajinový potenciál. In: *Dopravní infrastruktura a dopravní toky* [online]. 2007-2013 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/faktory-regionalniho-rozvoje-cr-infrastr-1844.html>

Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice. Brno, 2010. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>. Závěrečná zpráva. Česká republika, Ústav územního rozvoje. Vedoucí práce Jan Bín.³

O ochraně přírodního prostředí: Jeseníky. AOPK ČR. *Správa CHKO Litovelské Pomoraví a KS Olomouc* [online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.jeseniky.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/jeseniky/o-sprave-chko>

O ochraně přírodního prostředí. AOPK ČR. *Správa CHKO Litovelské Pomoraví a KS Olomouc* [online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z <http://www.litovelskepomoravi.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/litovelske-pomoravi/o-sprave-chko>

Výběr národních kulturních památek. *Olomoucký kraj* [online]. 2006-2012 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://olomoucky-kraj.com/object.php?object=9> Zdroj: Cestovní ruch v Olomouckém kraji v roce 2012. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ČR* [online]. 2012 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_olomouckem_kraji_v_roce_2012

Návštěvnost turistických cílů ČR 2010. *CzechTourism* [online]. 2010 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.czechtourism.cz/files/servis_pro_novinare/navstevnost_tur_cilu/08_08_11_navstevnost_2010.pdf

Jeseníky. ASOCIACE TURISTICKÝCH REGIONŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Turistické regiony a oblasti České republiky* [online]. 1998-2013 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.43.oblast.cz/mapa/mapa.phtml?id_objektu=113868

O lyžařských střediscích. *Lyžování a ubytování na horách: Lyžařská střediska-Jeseníky* [online]. 2008 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.lyzarska-strediska.cz/jeseniky/>

Nabídka atraktivit. NOVINKY.CZ. *Olomoucký kraj nabízí turistům řadu atraktivních míst* [online]. 2010 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/212047-olomoucky-kraj-nabizi-turistum-radu-atraktivnich-mist.html>¹⁷

Olomoucký kraj. OLOMOUCKÝ KRAJ. *Olomoucký kraj: Léto nezklamalo, přesto se růst návštěvnosti Jeseníků zpomalil* [online]. 2011 [cit. 2013-03-29]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/leto-nezklamalo-presto-se-rust-navstevnosti-jeseniku-zpomalil-aktuality-515.html>

Seznam ostatních zdrojů

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Církevní památky*. Olomouc, 2009. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz⁷

OLOMOUCKÝ KRAJ. *100x Olomoucký kraj*. 2. vyd. Olomouc, 2012, 33 s. ISBN 978-80-87535-48-6. Dostupné z: www.ok-tourism.cz¹¹

OLOMOUCKÝ KRAJ. *100x Olomoucký kraj*. 2. vyd. Olomouc, 2012, 36 s. ISBN 978-80-87535-48-6.¹²

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Lázně a relaxace*. 2. vyd. Olomouc, 2009. Dostupné z: www.ok-tourism.cz¹³

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Významné dopravní cesty České republiky	13
Obrázek 2: CHKO Jeseníky	16
Obrázek 3: CHKO Litovelské Pomoraví	17
Obrázek 4: Mapa turistické oblasti Jeseníky	30

Seznam grafů

Graf 1: Otázka č.1	38
Graf 2: Otázka č.2	39
Graf 3: Otázka č.3	40
Graf 4: Otázka č.4	41
Graf 5: Otázka č.5	42
Graf 6: Otázka č.6	43
Graf 7: Otázka č.7	44
Graf 8: Otázka č.8	45
Graf 9: Otázka č.9	46
Graf 10: Otázka č.10	47
Graf 11: Otázka č.11	47
Graf 12: Otázka č.12	48

Seznam tabulek

Tabulka 1: Geografické údaje Olomouckého kraje	11
Tabulka 2: Srovnání CHKO Litovelské Pomoraví a CHKO Jeseníky	18
Tabulka 3: Národní kulturní památky Olomouckého kraje	20
Tabulka 4: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle krajů ČR.....	22
Tabulka 5: Trasy v mikroregionech Olomouckého kraje	24
Tabulka 6: TOP nejnavštěvovanějších turistických cílů Olomouckého kraje	26
Tabulka 7: SWOT analýza cestovního ruchu v Olomouckém kraji	28
Tabulka 8: Lyžařská střediska Jeseníky.....	35

Tabulka 9: Návštěvnost turistických cílů Jeseníky	36
Tabulka 10: SWOT analýza cestovního ruchu Jeseníky	37

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník	I
-----------------------------------	----------

Příloha A- dotazník

Dotazník na téma: Analýza cestovního ruchu v oblasti Jeseníky

Otázka č. 1: Myslíte si, že oblast Jeseníky má turistům, co nabídnout?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne

Otázka č. 2: Za jakým druhem cestovního ruchu jezdíte nejčastěji do turistické oblasti Jeseníky?

- a) kulturně historický
- b) lázeňský
- c) poznávací
- d) relaxační
- e) sportovně aktivní

Otázka č. 3: Kde nejčastěji čerpáte informace o oblasti Jeseníky?

- a) internet
- b) rozhlas, televize
- c) od známých
- d) informační centrum

Otázka č. 4 : Jak často navštěvujete oblast Jeseníky?

- a) třikrát a více do roka
- b) dvakrát do roka
- c) jednou do roka
- d) nikdy jsem zde nebyl(a)

Otázka č. 5: Odpovídá cena kvalitě nabízených služeb v oblasti Jeseníky?

- a) souhlasím
- b) nevím
- c) nesouhlasím

Otázka č. 6: Jak by jste tuto oblast ohodnotili, co se týče porovnání atraktivnosti s ostatními oblastmi?

- a) výborný
- b) chvalitebný
- c) dobrý
- d) dostatečný
- e) nedostatečný

Otázka č. 7: Jaká atraktivita vás oslovuje nejvíce v turistické oblasti Jeseníky?

- a) Praděd
- b) Rejvíz
- c) Červenohorské sedlo
- d) Karlova Studánka
- e) Jeskyně na Pomezí
- f) Lázně Jeseník
- g) Údolí Bílé Opavy
- h) Velká Kotlina
- g) jiné

Pokud uvedete odpověď jiné, prosím odpovězte vlastními slovy.

Otázka č. 8: Doporučili by jste tuto turistickou oblast svým známým?

- a) ano
- b) nevím
- c) ne

Otázka č. 9: Jaký je váš věk?

- a) do 17 let
- b) 18-25 let
- c) 26-35 let
- d) 36-45 let
- e) 46 a více

Otázka č. 10: Jaké je vaše nejvýše dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) středoškolské
- c) vyučen
- d) vysokoškolské

Otázka č. 11: Jaký je váš současný stav?

- a) zaměstnaný
- b) nezaměstnaný
- c) student
- d) v domácnosti, mateřská dovolená

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Dita Vaculíková

Obor: management cestovního ruchu

Forma studia: prezenční

Název práce: Analýza cestovního ruchu Olomouckého kraje

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 43

Celkový počet stran příloh: 3

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 12

Počet ostatních zdrojů: 4

Vedoucí práce: Mgr. Jana Pernicová